

3/1358

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 6-వ తేది మంగళవారము } No. 82
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనంపత్తుర జ్యేష్ఠమాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨. } సంచిక ౮౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు తారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కావోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

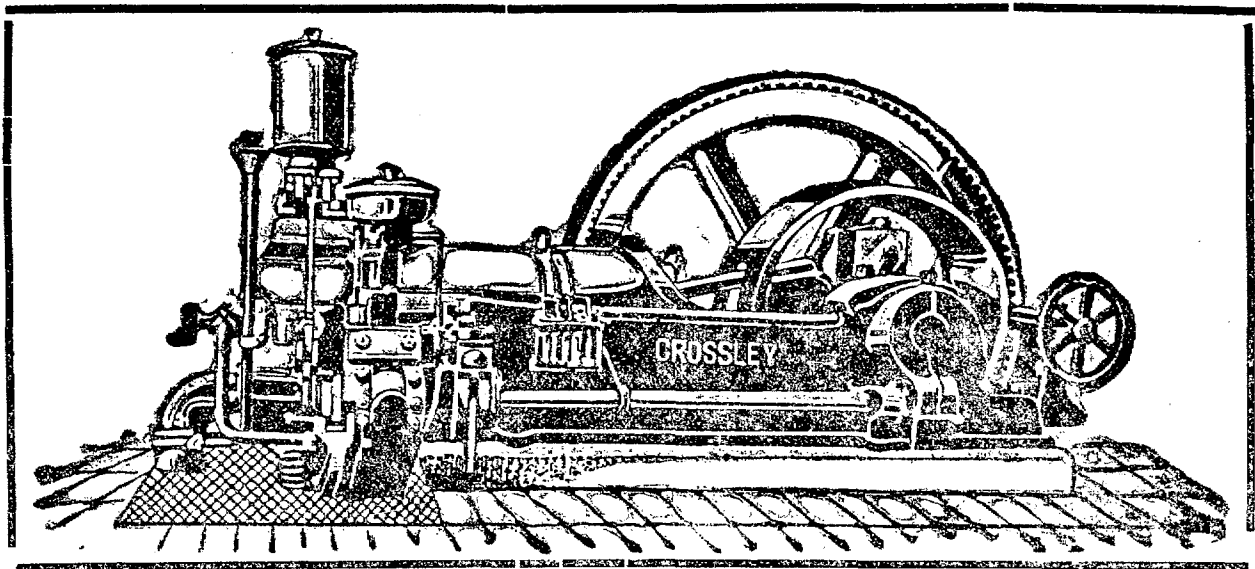
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0 డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్సీ గాను అండ్ ఆయిలు ఎంజినుల

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
న ప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొన
లగు వాటి తొ
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైననూ నెనుపోయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది.

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయుకోరెదము.

క్రాస్సీ బ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

“**ట్రీ హాలే ఓ**” ను ప్రదర్శించును. 16 ఉప
కథలు లేక 32 భాగములు
గలవి. అనేక ఇతర ఫీల్ములకూడ ప్రదర్శించబడును.
వచ్చుచున్నది హిందూజేతపు గొప్పకథ వచ్చుచున్నది

తగ్గింపు ధరలు

శ్రీ కృష్ణ శాలువలు

40 నలువది సంవత్సరములనుండి హిందూదేశములో నెం 322 తో తయారు కాబడుచున్నవి.

శ్రీ కృష్ణ శాలువలు-ఈ రకములలో యితరులచే తయారు కాబడుచున్న శాలువలు కంటే చాలావరకు ప్రత్యేకము.

అనేకులు ఈ నెంబరును చూచి, ఈమోస్తే తయారుచేయించుచున్నారు. గనుక జాగ్రత్తగా శ్రీకృష్ణ శాలువలు కోరువారు ధారివాల్ వర్తకపు గుర్తునున్న క్రిందిమోస్తరు శ్రీకృష్ణ శాలువల వర్తకపు గుర్తునున్న గమనింపవలెను.

Charwal
LONG LIFE
WOOLWEAR

ధారివాల్

చిరకాలము వ్రువయోగపడునట్టి కంటికి సరుకులు

దిన్యా ఎగర్టన్ వుల్ కమిస్ కంపెనీ

(బ్రిటిష్ ఇండియా కాంస్టేబుల్ రిమిటెడ్ వారి బ్రాంచి)

ధారివాల్ పంజాబు

ప్రస్తుతము ఒక్కదానిని మాదిరికి తెప్పించిచూడుదు. మీరు ఈ కంపెనీ 32 వ డిపార్టుమెంటుకు వ్రాసిన యెడల ప్యాకింగు పొస్తుత్తులకు వేరుచార్జీ లేమియు తగలనేరవు.

ఈ క్రింది మాదిరిలు దొరకుచున్నవి.

శ్రీకృష్ణ శాలువలు

నెం 322	105" X 48"	5 12 0
" 322	100" X 48"	5 9 0
" 322	96" X 45"	5 0 0
" 322	72" X 45"	4 4 0
ధారివాల్ శాలువలకుగా యీక్రింది మాదిరిలలో తయారగు చున్నవి.		
నెం 3	108" X 54"	7 8 0
" 8	100" X 54"	7 0 0
" 303	106" X 48"	5 11 0
" 303	100" X 48"	5 6 0
" 313	100" X 48"	4 8 0
" 317	100" X 48"	5 8 0
" 318	100" X 48"	6 8 0
" 326	106" X 50"	6 4 0
" 360 మేటురకం	108" X 50"	12 12 0
" 380 "	106" X 48"	12 0 0

మావర్తపున్న ప్లానెట్సు, ట్యేబుల్, క్లెర్కీలు, బ్లాంక్ బుక్లు, ప్రయాణీకుల రద్దులు, బనేయ్ కోలు వగైరాలు 30 0 క్రొత్తమాదిరిలకున్నా ధరలు విశేషముగా తగ్గించివున్నాము.

మాదిరిలకు నేడే వ్రాయుడు.

ఈ శేలిని నెం 322 శ్రీ కృష్ణశాలువలు కన్నీటికిని నేయబడినవి. ఈ శేలిలే మీరు సరియైన సరుకు తీసికొని వందులకు గ్యారంటీ.

ఈ క్రింది రంగులలో దొరకును:-

నలుపు, నేపీల్లూ, రాయల్ బ్లూ, పర్సోనికాల్ బ్లూ, బొంబాయి గ్రీన్, ఆకుపచ్చ, పసుపు, ఆరెంజి, డీప్ ఆరెంజి, స్పార్లెట్, రూబీ, మరూన్, బామరర్ గ్రే, రోజా, స్టేట్, కింగ్మన్, రోడ్డుగోల్డు, లయిట్ ఆవిర్, బ్రౌన్, డార్క్ బ్లూ.

ఈ శ్రీ కృష్ణ శాలువలకు యీక్రింది చూరి లతో చిత్రపు పనులు గూడ కావలసినవారికి చేసి పంపుదుము.

మారిడి ఎ.	ఆర్ట్ క్లియర్ యార్డ్	1 7 0
" బి.	" "	1 5 0
" సి.	" "	0 14 0
" డి.	" "	0 9 0

ఈ చిత్రములు అనేకమైన రంగులతో గలదు.

ఈ క్రిందిధారివాల్ ఏజెంట్లచే స్టాకు చేయబడి విక్రయింపబడుచున్నవి.

అమృతసగం	మెసర్సు ప్యారాసింగ్ అండు సన్స్ బజారు సమీయక్	దేవారాడక్	మెసర్సు మాధనరామ్ అండు సన్స్.
అగ్రా	" లక్ష్మీదాస్ మూత్ డెంట్, జ్యోహిబజారు	ఫోర్ట్ పూర్	" కన్యాలాల్ అండు సన్స్ బ్యాంకర్లు.
అలహాబాదు	" మహానాథ్ కంపెనీ వి 68-4 రాణీమండి.	ఘోర్ పూర్	" హరిప్రసాద్ రామేశ్వర్, వురూబజార్.
బాలాగట్	విప్లర్ ఇ. బి. మి హటియా-మర్చంట్స్ టెర్రస్.	జయపూర్ సిటీ	" సతీదేవవారిక్ అండు కో.
భగల్పూరు	ది యం. ఆర్. మార్కెట్ స్టోర్స్.	కరాచీ	" బాజ్ దాస్ తులసీదాస్ అండు కో స్టూక్ ట్రాడ్ మాల్వేట్.
బొంబాయి	మెసర్సు బహర్ దాస్ (ఇండియా) రిమిటెడ్ 20 భ్యాంకి		
	బిధి పోర్టు		
కలకత్తా	" మెటీలాల్ రాంబీదాస్ 197 హోస్టల్ రోడ్డు.	లక్నో	" ది జేసీన్యాపార్ 441 అమీనాబాద్ రోడ్డు
కన్పూరు	విప్లర్ కె.వి. నారాయణ్, మేనేజరు వచారే కే.యెచ్.	లూథియానా	" మన్యారామ్ దేశాన్ సిదాస్.
	అండు సన్స్.	లయల్ పూర్	" రత్నీమర్ రత్ యారాం, హక్రై శ్రీ ప్రీత్.
ధర్మంగా	మెసర్సు శివప్రసాద్ బానకివాస్, బారాబజారు.	మిరట్ సిటీ	" బాల్ ముకుంద్ ధనవత్ రాయ్, 158 బజార్ బజారు.
దాద్రి	విప్లర్ యం. కా.తే.	ముజఫర్ పూర్	" మజ్దలూల్ (రిజిస్టర్డ్) మోహాల్. [రోపల
ఢిల్లీ	మెసర్సు కన్యాలాల్ అండు సన్స్, ఎగర్టన్ రోడ్డు.	సికంద్రపూర్	" భజ్జ్ దాస్ తులసీదాస్ కంపెనీ, బాజారు గేటు

మా ఏజెంట్లు సంపూర్ణమైన మాదిరిలతో మీవద్దకువచ్చి ఆర్డర్లు వ్రాయించిపంపగలరు. వారి కొక్క టవల్ కార్డు పంపండి.

స్వాతంత్ర్యము- వికమత్యము

హిందూ మహమ్మదీయ
సఖ్యావసరము

నరొజ్జీవీ దేవి గంభీరీపన్యాసము

కలకత్తా, జూలై 5:—కలకత్తా హిందూ మహమ్మదీయ సమావేశమునందు యల్. పి. ఇ. పూర్వగా! అగ్రతంత్రము పరొజ్జీవీ దేవి హిందూమహమ్మదీయులకు గల సంబంధమును స్వాతంత్ర్య వికమత్య నిర్వచనముగ చెప్పుచు నుపన్యసించిరి. ఆ ఉపన్యాస తరంగమునందు హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి రాజకీయములకు సంబంధించినది కాదనియు, మనస్సుల కలయికకు సంబంధించినదియు ఆమె చెప్పెను. స్వాతంత్ర్య వికమత్యముల గూర్చి ఆమె మాట్లాడు గోరింది రాజకీయ వనస్పత్తిలో గాక మానవకార్యకర్తలలో నవి చెప్పెను. కనీసము జీవితమునా, అన్యహేతువును చని పోయిన పురుషులకు మహిమిందువులును మహమ్మదీయులును మాదంజీనాదని పోట్లాడుటయు జూడరాం, కపీల వికమత్యము చూచుచున్నవనియు అదియే రెండు మహమ్మదీయుల వికమత్యమునకు చిహ్నమనియు చెప్పెను. హిందూ మహమ్మదీయ సంస్కృతి రాజకీయముగాదు. ఇమ్మది యెన్నియోతరములనుండి భారత దేశమునందు పరంపరగవచ్చుచుండిన మానవసమృద్ధియైయున్నది. ప్రయోగసంగమమువద్ద గంగాయమునా జలముల వేరు జేయుట యెంతిక్వమో అట్లే భారత దేశమునందు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును గల మానవ జ్ఞానైక్యమును, భవిష్యత్తును వేరుజేయుట అంత దుస్సాధ్యము.

భారత దేశములో హిందూ మహమ్మదీయ సంబంధము మలబారు హిందువులనున్న అరబ్బులు ప్రవేశించి, వారికి హిందూరాజులు కొన్ని శతాబ్దములక్రింద నొసంగిన ఆక్రమములతో ప్రారంభమయ్యెనని సరిగ్గా జనీదేవి చెప్పెను. ఇకను సంయుక్త రాష్ట్రములందు శ్రీరామచంద్రునిగాన యంతయును జూచినయెడల అవటి కనీసము న్యాయమునందును, వాస్తవమునందును ఈవికమత్యము సుప్రసిద్ధముగ గాన్పించగలదు. నీటి భారతదేశ విజ్ఞానమునందు మహమ్మదీయుల లెంతోదృఢిగో స్పష్టముగ గాన్పించుచుండును. ప్రస్తుతము గాన్పించు భారతదేశమునకు ప్రతిజాతియు, మతమును, నాగరకతయు, శాస్త్రమునుగ తోడ్పడియుట గాన్పించగలదు భారతదేశమున హిందువులకు గాని మహమ్మదీయులకుగాని ప్రత్యేక ఆధిక్యము లేదు. ఈ రెండు పెద్దజాతుల ప్రతిష్ఠ యెంతయుభిన్నమో స్పష్టసంఖ్యాకులుగూడ భారతదేశమునకంతయుభిన్నము. భారతదేశమునందు నైకమత్యమే నుండునెడల సుఖముగనుండు ముటుంబముగనుండి ప్రతిజాతియు ప్రతిమతమును నలుపు తెలుపు భేదము లేకుండ మానవ సృష్టియులన్నిటిని బడయుచు అందరును సమానపౌరుష్యము గల్గియున్న, దేశస్వాతంత్ర్యమునకై యుభాశక్తి పనిచేయుచుండురని ఆమె యభిప్రాయము.

తలసీచరణ గోస్వామిగారు

అంతలు నుపన్యసించుచు సరొజ్జీవీ దేవి లెంగాలులో నుండి భారతదేశమున కంతకును సేవజేయు మహాభియంతి ప్రశంసించి వికమత్యమునకై ఆమె జేయు ప్రయత్నముల గొనియాడిరి. ఆయన కలకత్తాలో పోట్లాడుకొను ప్రజలలో తన సందేశమును వ్యాపింపజేయు నెడల తన మాతృదేశమున కపారసేవజేసి నట్లుగనని నూచించెను.

6. రంగస్వామి అయ్యంగారు

అంతలు ప్రసంగించుచు మనలను రెండు వ్యతిరేకసమస్యలెదుర్కొనెనని చెప్పెను. స్వాతంత్ర్యము లేనిదే వికమత్యము సహజమనియు, వికమత్యము లేనిదే స్వాతంత్ర్యము సహజమనియు గూడ జెప్పబడెను. స్వాతంత్ర్య వికమత్యములు అవి నా భావ సంబంధముగలవని ఆయన అభిప్రాయము. అందుచేత రెంటికిని ప్రయత్నము జేయవలయును.

పూర్వగాఢ (అగ్ర్యహం) పథము ముగించుచు పార్లమెంటు సభ్యులందఱును సరొజ్జీవీ దేవి వక్తృత్వమును శ్రేయశ్శోభనని జెప్పిరి. (అ.ప్రె.)

నాసత్యాన్వేషణము

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

రెండవభాగము

ఏడవ ప్రకరణము

కొన్ని విధములగు అనుభవములు

డర్బన్ లో నేటాలు అను శేఫుపట్టణమును నేటాలు పొట్ట అని గూడ పిలవెదరు. నన్ను తీసుకొనివెళ్లుటకు అబ్దుల్లా నేటు సముద్ర తీరమునకు వచ్చెను. స్టీమరులో వచ్చెడు బంధు మిత్రులను కలిసికొనుటకు చాల మంది స్టీమరులోనికి వచ్చిరి. భారతీయులను పరిగా గౌరవించుట లేదని నేనుకని పెట్టితిని. నేటు నెరిగినవారు చాలమంది అతనినికొంతవైచ్యభావముతో చూడసాగిరి. ఆస్ట్రేలియనులకి అలవాటై పోయినది. నన్ను చూచినవారు గూడ కొంత వింతతో నలుల చేయసాగి నా స్తుతి యితరభారతీయుల దుస్తుల కంటె విలక్షణముగారి. నుండెను. నేను ప్రాకు కొలుసు లొడిగి వంగదేశీయుల పాగా వంటి తలపాగాను పెట్టుకొంటిని.

నేను నన్ను తన కార్యస్థానమునకు గొనిపోయెను. అచట నతని గది ప్రక్కనే నాకొక గది నమర్చియుంచిరి గాన దానిలో నేను దిగితిని. అతని సంగతి నాకును, నాసంగతి అతనికిని తెలియలేదు. అతని సోదరుడు నాచేత పంపిన కాగితములను చూపింపగా అతనికి మరింత తికమిక కలిగినది. ఇదియొక అనవసరమిత్యాయముని అతడు తలచెను. నాజేమను నానిశ్చయ కృత్యముల పడలియును పాశ్చాత్యుల పద్ధతివలె అనవసరార్థివ్యయముతో కూడినదని అతడు తలచెను. నాకియ్యదగిన పనియేదీయు నతనికి కనపడలేదు. వారి శ్రమ బ్రాహ్మణులలో జరుగుచున్నది. అట్టివో నపుడు నన్నచటికి సంపుటకు కారణమేమియును కనబడలేదు. నేను సముగ్రధను నమృతగిన వాడను అని ఆత డెంతవరకు నమ్మగలడు! నాపనిని పరిశీలించుట కతడు ప్రేరేపింపకపోయెను. నుండ పిలువెను. ప్రతివాదులను నున్నారు. వారు నన్ను లోబరుచుకొందురేమో అను సంశయ ముతనికి కలుగుట సహజము. ఈశ్రమ పనితప్ప తక్కిన పనియేదీయును నాకియ్యబడవలసిన కనబడలేదు. దానిని గుమాస్తా లే వాకంటె బాగుగా చేయగలుగుదురు. గుమాస్తాలు తప్పచేసినవో వారిని శిక్షింపగలడు. నేను తప్పుచేసిన నన్ను గూడ నిరదలుల శిక్షింపగలడా? ఈశ్రమ పని నాకియ్యనివో నతడు నన్నారక కూర్చుండిపెట్టలనియుండును.

అబ్దుల్లా నేటును చదువురాదుగాని అనుభవము మెండుగానున్నది. తనకు చాలతెలివి తేలుట గలవనిగూడ నత డెరుగును. బాంకిమేనేజరులు పాశ్చాత్య వర్తకులు న్యాయవాదులు మున్నగువారికి తన భావములను తెలుపుట తగినటుల నతడాంగ భాషలో మాటలాడగలడు. భారతీయు లగు విధికుముగా గౌరవించుచుండిరి. అపునచటనున్న పెద్దవర్తకపంఠములలో వీరి దొకటిగానుండెను. ఇన్నియు కలవు గాని అతడెవ్వరిని నమ్మజాలడు. అది అతని స్వభావము.

అతనికి మహమ్మదీయ మతము పట్ల నత్యధికమగు నభిమానముగలదు. ఆమతరహస్యములనుగూర్చి జోధించుట యంద తన కాపక్తిమెండు అతనికి అరచికు భావరాదు గాని ఖురాను మున్నగు గ్రంథములతో తగు మాత్రము గుపరిచయము కలదు. అతని సహవాసమునల ఆమతమునుగూర్చి నేను కొంత తెలుసుకొన గలిగితిని. మాకు పరిచయము మొదైన పిమ్మట మతవిషయమును గూర్చి తరుచుగా చర్చింప సాగితిమి. అతనికి వందలకొలది దృష్టాంతములు తెలియును.

నేను వెల్లిన రెండవజోజాననో మూడవజోజాననో నన్ను తడు డర్బన్ లోగొట్టు తీసికొనివెళ్లెను. అచట చాలమందితో నాకు పరిచయమును కలుగజేసెను. తన న్యాయవాదిప్రక్కనే నన్ను కూర్చుండబెట్టెను. మేజిస్ట్రేటు నావంక లేరిపారజూచి తలపాగాను తీసివేయమనెను. ననంగీకరింపనందున అటనుండి వెడలివచ్చితిని.

అచటగూడ నాకు కలహము సిద్ధమయ్యెను. మహమ్మదీయులవలె దుస్తులను ధరించువారు తలపాగాలను పెట్టుకొనవచ్చునని యితర భారతీయులు కోర్టులోనికి వెళ్లగానే వానిని తీసివేయవలెనని అబ్దుల్లా నా కెరిగించెను.

ఆదేశమున మహమ్మదీయ వర్తకులును హిందూపార్శ్వ గుమాస్తా ను కలరు. మహమ్మదీయులు ఆరబ్బులమనియు పార్శ్వలు పారిసీకులమనియు చెప్పుకొనుచుండురు. హిందువు లగు కుటుంబానుండిరి. ఇటుల భారతీయులలో మూడు తెగలుండెను. గిరిమెంటు కూలీలగు ఆంగ్లము ద్రావిడులు ఉత్తరహిందూస్థానము వారు మున్నగు కార్మికుల సంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండెను. ఈకూలీలు ఐదేండ్లు పనిచేయుటకు ఖరారువాదను (వాసి యిచ్చి అవటికి వెళ్లెదరు. ఆ అగ్రిమెంటు ఆది గిరిమెంటుగా మారినది. గిరిమెంటు అయినది. వారు గిరిమెంటుగాలేరి. తక్కిన మూడు తెగలలోను వ్యాపార పంఠం ధము మాత్రమే కలదు. భారతీయులలో హెచ్చుమంది కూలీ పనిచే చేయుచుండుటచే ఆంగ్లేయులు భారతీయుల నందరిని కూలీలనియు సామిలని యుపియచుచుండిరి. సామి అనునది స్వామి శబ్దార్థము. వెంకటస్వామి రామస్వామి అని చాల మంది మేనులకు చివర స్వామి అను పదముండును గాన వారి నటుల సామి అని పిలువసాగిరి. స్వామి అనగా యజమానుడని అర్థము కాని సామి శబ్దము నాంగ్లేయులు నీచార్థముగనే విని యోగించుచుండిరి. సామి అనిన భారతీయులకు కొందరికి కోపము వచ్చుచుండును. స్వామి అనగా యజమానుడు. మీకు నేను యజమానుడనుగాను, నన్ను మీరు పిలవెదరని కొందరు యుక్తియు తెలుపగా ఆంగ్లేయులలో కొందరికి సంశయము కలుగుచుండెను. మరికొందరికి ఆగ్రహము కలుగుచుండెను. ఆగ్రహమును చెందినవారు అటులిన భారతీయులను తిట్టుచుండిరి. వీలైన దెబ్బలుగూడ కొట్టుచుండిరి.

వర్తకులను కూలీల వర్తకులనియును నన్ను కూలీబారిష్టరు అనియును వారు పిలువసాగిరి. కూలీశబ్దార్థము మారిపోయినది. అచట కూలీఅనగా భారతీయుడని యేర్పడినది. మహమ్మదీయులలో కొందరు మేము కూలీయుగాము. అరబ్బులమని చెప్పుచుండిరి. విషయముగల ఆంగ్లేయు లైనవో వారిని క్షమాపణ గోరుచుండిరి.

భారతీయుడు తలపాగాను తీయుటయనినను అరహనమునకు సహించుటయే. కావున యాతగాయిదా పిలవని నేను పాశ్చాత్యుల టోపీని పెట్టదలచితిని.

అబ్దుల్లా నేటు అందుల కంగీకరింపలేదు. "అదినుంచిది గాదు. భారతీయుల కందరికిని చిక్కులుగలను. దొరటోపీ పెట్టినవో నిన్ను వెయిలరుఅందురుగాని ఆపునుగూడ గౌరవింపదు" అని అతడు తెల్పెను.

అతని ఆలోచనలో కొంతవివేకమును దేశాభిమానమును సంకుచితభావమునుగూడ నుండెను. భారతీయుల తలపాగానే పెట్టవలెననుటయే దేశాభిమానము. వెయిలరు అని అందురను నదియే సంకుచితభావము. వెయిలరు అనగా మసీదాను, బట్టరు. గిరిమెంటుకూలీలలో హిందువులను మహమ్మదీయులను క్రైస్తవులనుగూడ నున్నారు. గిరిమెంటు యిచ్చి అవటికి వచ్చినవారిలో కొందరు క్రైస్తవు లగుటవలన వారివిడ్డలు క్రైస్తవులుగా నేర్పడిరి. 1893 వ సంవత్సరము నాటికి అచట భారత క్రైస్తవులసంఖ్య హెచ్చుగానుండెను. వారు ఆంగ్లేయుల పద్ధతినే దుస్తులను ధరించుచుండిరి. వారిలో చాలమంది హోటెల్స్ లలో వెయిలరులుగా పనిచేయుచుండిరి. వారు దొరటోపీలను పెట్టుచుండిరి గాననే అబ్దుల్లా నేటు ఆటోపీగూర్చి అటుల పలికెను. హోటెల్స్ లో వెయిలరుగా పనిచేయుట చాల నీచమని తలపబడుచుండెను. ఇప్పటికిని చాలమంది అటులనే తలంచుచున్నారు. మొత్తమువీధి అతని సలహా నాకు నచ్చినది. నేను తలపాగాను పెట్టుకొనుట చే కోర్టులో జరిగిన విషయమును గూర్చి పత్రికలకు (వాసి ఆపద్ధతిని సమర్థించితిని. పత్రికలు దానిని గూర్చి చాల చర్చ సలిపి నేను ఆదేశమునకు రాదగిన వాడను గాననే నన్ను నిరసించెను. ఈరీతిగా నేను వెల్లిన వారము దినములలోనే నాపేరు అప్రయత్నముగా వెల్లడియైనది. కొందరు నాకు బాపటయైరి. మరి కొందరు నాసాహసమును తీవ్రముగా నిరసించిరి.

నేను మాత్రము కడపరకును తలపాగాను తీయనే లేదు. అచట తలపాగా నెప్పుడు వదలినదియు ముందు తెలియగలదు. (మో. క. గాంధీ-నింగుయిండియా- 1-7-26)

లాహోరు, జూలై 5:— పంజాబు గవర్నరుగారు సిమ్లాను జూలై 14 వ తేదీన విశుతురు. రూర్కి హిస్సార్, జిల్లాలను జూచి రావచ్చిండి 17 వ తేదీ ఉదయమున చేరి మాదురోజు లక్కడనుండురు. పంజాబు గవర్నరుగారు జపర్యాలు శాకర్గురు, నేట్లాటు ద్వారా తిరిగి సిమ్లా 21 వ తేదీకి చేరెదరు (అ.ప్రె.)

ఆసాము భవిష్యత్తు సిల్లాటు మార్పు

భారతమంత్రి నిర్ణయమును ఆసాంగవర్షరు
న మర్చిం చుట

స్టాచ్యూటరీ కమిషను వచ్చువరకు సంస్కరణముల
చక్కగ బనిజేయగోరుట

జిల్లాంగ, జూలై 5:—ఆసాంకావనసభ జూలై సమావేశమును గవర్నరు పర్ జానుకెర్ గారు ప్రారంభముజేయుచు రాష్ట్రముయొక్క భవిష్యత్తునుగూర్చి విమర్శించుచు సిల్లాటుమార్పుజేయుటనుగూర్చి భారతమంత్రి భారతసంస్కరణములగూర్చి విచారణయొక్క నియమింపబడు స్టాచ్యూటరీ కమిషను వచ్చువరకు ఆగవలెనని గావించిన నిర్ణయము చాలయుక్తమైనదనినూచించిరి. ఆకమిషను ఈ రాష్ట్రమునందు ప్రస్తుతప్రభుత్వవిధాన మెటుల పనిజేయుచున్నదియు పరిశీలించి అవిచారణసమయమున రాష్ట్రమునందున్న బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నెంతవరకు సంస్కరింపవచ్చునో విస్తరింపవచ్చునో పంతులతపసుపవచ్చునో సార్వభౌమానుకు నివేదించవలసియుండును. ఆసాములో బాధ్యతాయుతప్రభుత్వ మెంతవరకు విజయము గాంచెనను విషయమై విచారణకు వచ్చునెడల ప్రభువుగారు తమకేమియు భయములేదని చెప్పిరి. స్టాచ్యూటరీకమిషను వచ్చుటకు మిగిలియున్న యాకొద్దినంతసర్దుకొనుటలోను ప్రభుత్వవిధానమును చక్కగా పనిజేయుటయే ఆసాము భవిష్యత్తునకు మంచిది. అట్లుగాక ప్రభుత్వవిధానమునంతను సురసురలాడించుచుండునెడల ఆవచ్చినకమిషనుకే యావిషయమై యేమిచేయుటకును తోచుండును. అందుచేత యావిషయమును స్టాచ్యూటరీకమిషనుకు పదిలిజేయునిర్ణయము చాలయుక్తమైనదనియు భక్తితో దానిని శిరసావహించవలసి నదనియు ఆయన దలం చెను. గతరెండువత్సరములనుండియు సిల్లాటు భవిష్యత్తును గూర్చిన చర్చలవలన ఆసాం అభివృద్ధి చాల మందగించెను. అవిషయమై అనిశ్చయమేర్పడుటవలన ఆర్థిక, కాపక, పరిపాలక సమస్యలేవి వచ్చినను క్లిష్టత్వము మరింత హెచ్చయ్యెను. ఇకమీద గవర్నరుగారు రద్దోగమున నున్నంతకాలమును అనిశ్చయమును వీడి సిల్లాటు 30 యేండ్లనుండి ఎలెనే యిప్పుడు గూడ ఆసాములోని భాగముగనే దలంచి పనిజేసెదమని చెప్పిరి. ఇట్లు జేయుటవలన ముఖ్యముగా సిల్లాటుకును, రాష్ట్రమున కంతకును గూడ ముఖ్యముగ చాల మంచిదని ఆయన నమ్మకము. (అ. (పె.)

పూనాలో సహకారదినము

పూనా, జూలై 5:—క్రిందట కనిపించునాడు పూనాలో యన్. సి. కేల్కారుగారి అధ్యక్షతక్రింద సాగ్వజనిక సభామందిరమున సహకారదిన మాచరింపబడెను. జిల్లాయందును నగరపంచును ప్రముఖులైన సహకారులు సభకువచ్చియుండిరి.

సహకారోద్యమము నింకను వ్యాపించునట్లు చేయవలెనని జి. కె. దియోధర్, యన్. ఆర్. భగవత్, రిస్ట్రాగారు తార్కికముగా ర్థపర్యసించిరి. (అ. (పె.)

ఏలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 326/1925

వాది: కొండూరు భామయ్య

And

ప్రతివాది: దామెర వెంకటకృష్ణరావుగారు తెలియపర్చి యేమగుగా.

వాదికేర ప్రతివాది వ్రాసినది 28-4-22 తేదీల ప్రాంతరినోటు బాకీగాను ప్రతివాదిపయ్య ఏలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో దావాచేయబడి ప్రతివాదికి యెన్నిసార్లు సమనులు చేయించినను ప్రతివాది దావాసంగతి తెలియించిందిన్ని సమనులు పుచ్చుకొనక తప్పించుకొనుచున్నందున ప్రతివాదికి తిరిగి సమను చేయించుటకున్నా వార్తాపత్రికలో ప్రయరణచేయించుటకున్నా కోర్టువాదు పుత్రయ్యయ్య యీదావాను 26-7-26 తేదీకి వాయిదాజేశారు. కనుక సదరు వాయిదాకు ప్రతివాది హాజరు అయితినకు గల అక్షేపాలు తెలియపర్చుకొనెను. తేనియెడల ప్రతివాదిపరోక్షముందు సదరు వాయిదాకోల్పో విచారణ జరుగును.

ఏలూరు
1-7-38

టి పానకాలరావు
వక్తలు.

ది మదరాసు అండు సదరన్ మర

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేట్)

నో టీ

తిరువళ్ళూరులో గొప్ప ఆని అవ

9-7-26 నుండి 11-7

పై ఉత్సవమునకు పో నుద్దేశించిన ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థం 8-7-26, 9-7-26, 10-7-26 తేదీలందు ప్రత్యేక పుబ్లిక్ షాపులును దిగువ తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము బేసిక్ ట్రిబ్యూనల్, పెరంబూరు మరియు, పెరంబూరు, బేసిక్ ట్రిబ్యూనల్ ప్రేక్షకులవద్ద ఆగును.

మద్రాసు నుండి

గురువారము 8-7-26

నం. ని.

మద్రాసు నుండి బయలుదేరుట	సాయంత్రము	4-0	మద్రాసు
బేసిక్ ట్రిబ్యూనల్ చేరుట	...	4-8	బేసిక్
బేసిక్ ట్రిబ్యూనల్ నుండి బయలుదేరుట	...	4-10	బేసిక్
పెరంబూరు చేరుట	...	4-16	పెరంబూరు
పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట	...	4-18	పెరంబూరు
తిరువళ్ళూరు చేరుట	...	4-50	తిరువళ్ళూరు

తిరువళ్ళూరు నుండి

గురువారము 9-7-26

నం. ని.

తిరువళ్ళూరు నుండి బయలుదేరుట	సాయంత్రము	4-50	తిరువళ్ళూరు
విల్లివాక్ ము చేరుట	...	5-26	విల్లివాక్
విల్లివాక్ నుండి బయలుదేరుట	...	5-28	విల్లివాక్
పెరంబూరు చేరుట	...	5-33	పెరంబూరు
పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట	...	5-35	పెరంబూరు
బేసిక్ ట్రిబ్యూనల్ చేరుట	...	5-41	బేసిక్
బేసిక్ ట్రిబ్యూనల్ నుండి బయలుదేరుట	...	5-44	బేసిక్
మద్రాసు చేరుట	...	5-50	మద్రాసు

మామూలుగా పోవు బండ్లయందు ప్రయాణీకుల సంపు ఆఫీసు 7 బండ్లనుండి వచ్చువారు సదరు బండ్లలో పోక ప్రత్యేక పు బండ్లలో ప్రయాణం చేయవచ్చును. — సులభముగా అంద

దిసము పోవు బండ్ల కాలపరిమితి ఈ దిగువ తెలుపబడును.

మదరాసు నుండి తిరువళ్ళూరుకి

నం. ని.

మద్రాసు నుండి బయలుదేరుట	ఉదయం 6-20	తిరువళ్ళూరు చేరుట	ఉదయం 7-46	తిరువళ్ళూరు బయలుదేరుట
...	6-45	...	7-56	...
...	7-15	...	8-7	...
...	8-50	...	10-8	...
...	మధ్యాహ్నం 12-55	...	మధ్యాహ్నం 2-19	...
...	సాయంత్రం 4-45	...	సాయంత్రం 6-20	...
...	5-45	...	6-54	...
...	6-0	...	రాత్రి 7-5	...
...	6-35	...	7-9	...
...	రాత్రి 8-8	...	9-21	...
...	9-30	...	10-42	...

రానుపోను టీక్కెట్టు (రి

ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థం మాడవతరగతి రిటరన్ టిక్కెట్టు ఈ

జి. టి. ఎమ్. ఆఫీసు,

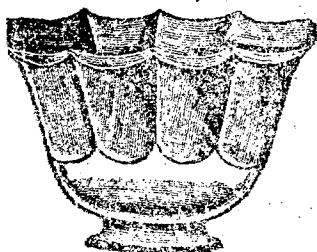
పార్కు-రౌండు, మద్రాసు.

25-6-1926

వర్తకులకు టిక్కెట్టు సదుపాయ

వర్తకశిఫోములకు సీమెంటుకి గారంటి నిక
అమూల్యమైన తరుణము శిరాగు భర

8 నుండి 8 తులనాల యెత్తువరకు 8 సెంటులందు పేలాగిస్తాం

బలిపోను నం. 2802

దిగువ తెలుపబడిన గృహప్రకారము య వారము లోపుగా పరభరా చేయబడు

1 గిన్నె మొదలు 3 వరకు

6 " 12 "

3 డబ్బెలు ఒకేసారి తీసిన

6 " " "

12 " " " (1 గిన్నె)

ఉమ్మడి రామయ్య

శ్రీనివాసము "ఉమ్మడియార్"

నగలప

పంజాబు శాసనసభ

ముఖ్యమంత్రి రక్షణవిల్లుపై చర్చ

సి.హెచ్. జూలై 5:—నేడు పంజాబు శాసనసభయందు చర్చ చాలా అగ్రుతముగ నుండెను. ముఖ్యమంత్రి రక్షణవిల్లుపై సభ రణల నుపపాదించి అంగీకరింపవలెనని ప్రతిపక్షవర్గమువారు పోట్లాడిరి. ఏడుదివిజనదాకానవైన అందు ఆరింటిలో ప్రతిపక్షవర్గమోడినయెను. వోటింగులో 20 మంది అనుకూలముగను 40 మంది ప్రతిపక్షముగనుండిరి. 7 వ డివిజనులో ప్రతిపక్షమువారే గెల్చిరి. 26 మంది అనుకూలముగను 19 మంది ప్రతిపక్షముగనుండిరి. ఈసారి ప్రభుత్వసభ్యులు తటస్థముగ నుండిరి.

నేడు యాభిలునిబంధనలు వర్తింపకుండ మినహాయింపులనుగూర్చి చర్చజరిగెను. సహకారసంఘములను మినహాయింపు జేయగూడదనియు, యాభిలుక్రింది కేసులను రివిన్యూకోర్టులు విచారింపరాదనియు, వర్తకదారునితో బాటు ఉత్పత్తిదారునకు కంట్రాక్టు రు నకు గూడ మినహాయింపునిచ్చి యోజివారికిగాని మినహాయింపునిచ్చుటకు ప్రభుత్వమునకు అధికారములేకుండ జేయవలెనని తెచ్చినసవరణలన్నియు త్రోసివేయబడెను. ఇకను అంగీకరించిన సవరణలలో ప్రభుత్వమునకు యెనికైన ఈ చట్టము వర్తింపకుండ మినహాయింపు నిచ్చినధికార మొనంగుచున, బ్యాంకు సంఘము, కలెక్షనీలు వర్తకములకై ఇచ్చుముఖములు మినహాయింపు జేయవలెనను నిబంధన తొలగించుచునుండెను.

సర్దార్ జోడుసింగుగారు ఒక సవరణనుబెచ్చి భూస్వామి రైతుకుగాని, భాగస్వామిగాని ఋణమునిచ్చునెడలదానికి మినహాయింపుండరాదని తలపగానది త్రోసివేయబడెను. కానిలా లాదివాన్ ఛందుగారు ఛంద్యుక ఉపపాదనమునుబెచ్చి రైతుని విషయమునందు వలె వర్తకమునకైబెచ్చిన ఋణములను మినహాయించినటుల నియమ సాయమునకై భూస్వామి లిచ్చు ఋణములను గూడ మినహాయింపవలెనని కోరిరి. ఇందుల కంగీకరింపనయెడల యాభిలు యిప్పుడున్న ఋణదాతలపైనే భూస్వామి ఋణదాతలనేర్పదరని చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు తటస్థముగనుండుటలన ప్రతిపక్షవర్గము ఈ మినహాయింపును బాగా బలపరచిరి. (అ.ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభ

స్వరాజ్యవాదు లిష్టమును రాదలచుకొనలేదు

కలకత్తా, జూలై 5:—బెంగాలు శాసనసభయొక్క జూలై సమావేశము పెద్దకార్యక్రమముతో లేపు ప్రారంభమగును. అధికారేతరవిల్లులు తీర్మానము లేన్నియొకలవు. క్రిందటిసమావేశమున బయటికివెడలిపోయిన స్వరాజ్యవాదులు బెంగాలు టేబుల్ స్పీచిలు లేపు విచారణకుబచ్చి లాయగునని సభలోనికి వెచ్చుటకై అగ్రుతము అనుజ్ఞనుజేసిరి కాని యీసమావేశము విల్లు విచారణకు రాకపోవుచే స్వరాజ్యవాదు లిష్టముగూడ సభకురక్షాడదని నిశ్చయించుకొనిరి. (అ.ప్రె.)

గోరక్షణము

17 గురు హిందువులరెస్తు చేయబడుట

ఒక మహమ్మదీయ పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు చావమోదబడెను

కోల్ కత్తా, జూలై 5:—ముఖ్యపట్టణమునకు 20 మైళ్ళ దూరమున ఉత్తరలాక్ష్మీపూరు సబ్ డివిజన్ లో విహువూరి యావద్ద క్రిందటి ఖక్రీదునాడు కొంతమంది హిందువులు ఒక గొవును రక్షించిరి. ఆ ప్రదేశమును మైమెనుసింగు మహమ్మదీయులు క్రొత్తగా ఆక్రమించుకొని నివసించుచున్నారు. హిందువులుగొవును రక్షించుటతోడనే కొంత అల్లరి బయలుదేరెనుగాని విశేష పడనమేమియు అప్పుడు కలుగలేదు. కాని మహమ్మదీయులు పోయి పోలీసువారితో చెప్పుకొనుటచే 17 మంది హిందువులు అరెస్టు చేయబడిరి. విచారణలు జరుగుచున్నవి. విచారణకై బయలుదేరిన మహమ్మదీయ పోలీసు యొన స్పెక్టరును (సి.హెచ్.బి.) వెంటనున్న కానిస్టేబులుతోటి చంపెనని యిప్పుడు వార్తవచ్చినది. కారణముగాని ఉద్దేశ్యముగా యంతవరకు తెలియదు. (అ.ప్రె.)

సి.హెచ్. జూలై 5:—కెలీగారు సెలవునుండి ననంబగులా రాగానే బరోడాలో రెసిడెంటుగా నియమింతురు. అ.ప్రె.

కలకత్తా జూలై 5:—టారిఫ్ బోర్డువారు టిస్ సేటు అండు కోకు సంబంధించిన సాక్ష్యమును జూలై 7 వ తేదీన అందు. (అ.ప్రె.)

స్వరాజ్య రెస్పాన్సివు సహకార పక్షనాయకులకు బహిరంగలేఖ

సంపూర్ణ ప్రతిష్ఠం భావనరము

మహారాజులారా,

మేము యీ క్రిందసంతకముజేసినవారము కాంగ్రెసు సభ్యులము మాత్రమే. దేశములో మృగముగలవలె ఉండుచున్న పక్షములకు వేకిగాని మేము జెందము. మిలోగల ఎత్తైన ములను బావుకొనియేకోస్యముగయెన్నికలందు పాల్గొని, కాంగ్రెసు కావలనుండి పక్షము నితరపక్షములవారు మిలోని విభేదముల నవకాశముగ గైకొని మిమ్ముల నణగ త్రొక్కకుండ చేసికొనవలెనని మేము విజ్ఞప్తి జేయుచున్నాము.

అందుచేత మేమితరుగమున నడ్డుపడి స్వరాజ్య రెస్పాన్సివు సహకారపక్షముల నాయకుల నికటితో నాగి దేశము యొక్కయు కాంగ్రెసుయొక్కయు జేమమునారని యేకమై ఒక్క పక్షముగ వచ్చేయొన్నికలలో పోరాడ వలయునని కోరుచున్నాము. ఈఆత్మ హంతకముగ వివాదమునందు వచ్చిన విషయములతో మాకేమియు సంబంధములేదు. అందుచేతనే వృథా ప్రయాసగల్గుచున్నదని మాకు గట్టిగ వోచుచున్నది. ఈ భావముతోనే మేము నులభముగ కాంగ్రెసునందీ రెండుపక్షములను ఒక్కటగుటకు మార్గమును సూచించుచున్నాము. ఈ మార్గము ఉభయపక్షములవారు ను ఆత్మగౌరవమునకు భంగము లేకుండ నేకముగ న్నై తోడ్పడగలరు. ఇంతేగాక నియ్యది 1926 మార్చి 6 వ తేదీని డిల్లీలో సమావేశమైన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానముపై నాధారపడి గూడ యున్నది. మేము సూచించు మార్గమేమనగా: శాసనసభల యొన్నికలన్నియు నైనవిదప భారతదేశములోని శాసనసభలలో కనీసము నాల్గింటిలోనైనను క్రిందటిసారి మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలోవలె కాంగ్రెసువాదులు అధికసంఖ్యాకులవచ్చినయెడల యీ నాల్గు శాసనసభలందును కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠంభ కార్యవిధానము నవలంబింప తీర్మానించునెడల మా మధ్యరాష్ట్రము లీరారు అనవరత ప్రతిష్ఠంభము నవలంబించి శాసనసభలు పనిజేయుండ జేయవలెననియే యొన్నికలందు పాల్గొనవలెనని మేము గోరుచున్నాము. ఆవిధముగ నాల్గు శాసనసభలందు అధిక సంఖ్యాకులు రానున్నయెడల మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభయందలి కాంగ్రెసుపక్షము ఆఖిలభారతకాంగ్రెసుసంఘతీర్మానములందు విధించినటుల యీక్రింది అంశములనుబట్టి పనిజేయుచుండవలయును. ఆవి యేవనగా:—

- (1) బుర్రా క్ర సీ త న అ ధికా ర ము ను స్థిర ప ర ము కొ ను ట కై చే యు శా స న ములన్నిటినిన్ని మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభయందలి కాంగ్రెసు పక్షము త్రోసివేయవలెను.
- (2) దేశముయొక్క ఆర్థికవ్యావసాయక, పారిశ్రామిక వాణిజ్యలాభములకై, జాతీయజీవితాభివృద్ధికై అనవరములగు విల్లులు శాసనములను బలపరచు తీర్మానములను ఈ పక్షము ప్రవేశపెట్టుచున్నను.
- (3) వ్యవసాయముజేయురైతుల పరిస్థితుల నభివృద్ధిజేయుటకుగాను కవులపరతులు స్థిరముగనుండుటలుల జేయుతీర్మానముల ప్రవేశపెట్టుచు బలపరచుచును, భూస్వాముల హక్కులను రక్షించుచును, భూస్వాములకును రైతులకును, యజమానులకును జనివారలకు గల సంబంధములనేర్చుచును నీపక్షము ప్రయత్నముల జేయవలెను.
- (4) ఈ కార్యక్రమమును ఆచరణలో తెట్టుటకు సాధారణముగ మంత్రివర్గపుల నంగీకరించి బడ్జెటులను విచక్షణతో జూడవచ్చును. అనవరమైనయెడల యందులకు వ్యతిరేకముగ పనిజేయవచ్చును.

కాంగ్రెసు యొన్నికలను జరుపువిషయమై ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము గావించిన తీర్మానమును బాగా చదివినవారందరకును యీసిద్ధాంతము యిచ్చివుచ్చుకొను సమన్వయమార్గము ననుసరించుచున్నదని తెలుసుకొనగలరు. పైబెన్నిన పరతుల ప్రకారము రెస్పాన్సివు పక్షమువారు లేకురెస్పాన్సివు సహకార విధానమును వీడి కుద్ధును స్వప్రభుత్వమున వలంబింపవలసియుండును. ప్రభుత్వముయొక్క మనస్సునకు నచ్చునటుల నీ ప్రతిష్ఠంభము నాచరణలో తెట్టుటకు వీలగు పరిస్థితులు జేపూరకమయెడల స్వరాజ్యపక్షమువారు రెస్పాన్సివు సహకార విధానము నెడగల ప్రాతిపదికలము ను విడనాడవలసియుండును. ఆరెస్పాన్సివు సహకారమునందు అనవరమునుబట్టి మంత్రివర్గపుల నంగీకరించిన నంగీకరింపవచ్చును. లేదా ఊరకుండవచ్చును. మేము సూచించు మార్గమయ్యదియే శాసన సభలను బోనున్న కాంగ్రెసు పక్షములవారెను మేము సూచించు యీ గౌరవ ప్రదముగ సమన్వయమునకంగీకరించి క్రిందటిసారి యొన్నికల సమయమునవలె నొక్కటిగనుండ భరనని వాటికి మేము విజ్ఞప్తి జేయుచున్నాము. ఇంకనుగట్టి నేనాది

కధి: సంఖ్యాకక్ష్మము యెక్కుడి యీ రాష్ట్రమునందు స్వరాజ్యమునకై మంచి సంరంభము జరుగుట కవకాశముగల్గి ప్రతిష్ఠయు నినుమడింపగలదు.

ఇట్లు విభేదములు
నా.హెచ్. 1. జి. ఆర్. పరిక్ష్ సీడరు బి. ఏ. ఎ. టి. ఎల్. బి. (2) డాక్టరు జి. జి. దేశములు యల్. యం. యన్. మెడికల్ ప్రొఫెసరు 8. జి. యం. పాండే సీడరు బి. ఏ. యల్. యల్. బి. 4 జి. డి. చాన్సీ సీడరు బి. ఏ. యల్. యల్. బి. 5 ఆర్. కే సరస్ భూస్వామి 6 బి. యల్. బి. లాటాల్ భూస్వామి. 7. మాధవ ప్రసాద డూబే భూస్వామి. 8. యం. బి. దేశపాండి సీడరు బి. ఏ. యల్. యల్. బి. 9. యల్. జై. సి. స్పీ. యం. యల్. సి.

ఆస్పీ—10 ఆత్మారాం మహాదేవదాస్ సీడరు బి. ఏ. యల్. యల్. బి. 11 ఆర్. ఏ. మాండే సీడరు బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. (12) యల్. ఆర్. బార్లింగ్ సీడరు. బి. ఏ. యల్. యల్. బి. (13) బి. డి. తెంట్ సీడరు బి. ఏ. యల్. యల్. బి. (14) బి. ఏ. ఆగస్టీ సీడరు బి. ఏ. యల్. యల్. బి. హింగ్లూ:— (15) యల్. ఆర్. నాగే సీడరు, (16) కే. డి. సింగ్, సీడరు, (17) గణపతిరావు జోషి (నేలూ) (18) నారాయణకృష్ణరెడ్డి (సిండ్) పైకేటు మెడికల్ ప్రొఫెసరు.

సంధా:— (19) బి. ఆర్. దేశములు. సీడరు (20) యల్. బి. భాగవత్, సీడరు (21) యల్. కే. సదభట్, సీడరు (22) యల్. యన్. కాలడూల్, సీడరు. (23) ఆర్. యం. తెలంగా యల్. యం. యన్. (24) బి. యల్. దేశములు సీడరు రైతుడు. (25) డాక్టరు యన్. యన్. వైద్య యల్. బి. సి. యన్.

వారోరా:— (26) కే. కె. భాయీ భూస్వామి. (మహారాట్ర)

మధ్యరాష్ట్రమున వికప్రయత్నములు

మధ్యరాష్ట్రము నందలి తల్లాలన్నిటినుండియు ముఖ్యులను ప్రముఖులు చాలమంది సంతకములు జేసి స్వరాజ్య రెస్పాన్సివు పక్షనాయకులకు వ్రాసిన బహిరంగలేఖను దేశాంత ప్రయరించిరి. ఈమహోయులు ఢిల్లీలో ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సభయందు డాక్టరుమాంజి సూచించిన మార్గముకే సూచించిరి. ఈమార్గము స్వల్పమైనదే. నాల్గు మధ్యరాష్ట్రములందు కాంగ్రెసుసభ్యులకు మంచి మెజారిటీ వచ్చినయెడల సభాస్థ ప్రతిష్ఠంభ ముండవలయును. ఆప్పుడే ప్రతిష్ఠంభవిధానము ప్రభుత్వమువారి మనస్సునకునాలును. కాంగ్రెసు సభ్యులపై తగిన మెజారిటీ రాకున్న యెడల సంస్కరణములను విషయమంతవరకే పనిజేసి మంత్రివర్గపుల గూడ నంగీకరింపవచ్చును. ఇప్పుటికాలస్థమైనను ఒకసారి ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము స్వల్పముగ త్రోసివేసినను వికమత్యముగొర రెస్పాన్సివుపక్షమువారు మధ్యరాష్ట్రములోనే గాక యితర రాష్ట్రములందుగూడ ఈమాదన నంగీకరించెదరని మేమునమ్మకము. ఈ మాదనను మధ్యరాష్ట్రములో అభయంకరుగాఢ వారి యనుయాయులును యెటుల విక్షింపెదరో మాదో నకు న్నుది. వికమత్యమునకును కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠ యిప్పుడు మంచిపక్ష వచ్చినది. ఈ సకారణమునకునను వారు త్రోసివేసినను నిరసనజేసినను కాంగ్రెసునువ పూజించుటలో ఆత్మత్పత్తియు, స్వాగృహరత్నమును ప్రేరేపించెదనని మాత్రము వోటర్లు గ్రహింపగలరు. (మహారా)

నోటీసు

అనంతపురం డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో

O. P. నెంబి 16/1926

అర్జీదారుడు:—సామన్యగారి హాజరుగల్గి

Vs.

రెస్పాండెంటు:—సంపతి వెంకయ్య

పై అర్జీదారుని అవిభక్త కమ్మని కొమారుడయిన గురు శ్రీనివాసరెడ్డియొక్క ఆస్తికి కనకు గార్లియన్ గా నివసించెనని 22-6-1926 తేదీన అర్జీ బాఖర్ చేసెయింప 10-8-1926 తేదీన విచారణ నాయుదాయొన్నది. ఎకను యెవిధమైన ఆక్షేపణ యుంకినా నాను తెలుపవచ్చును.

అనంతపురం } ఆర్. సభాపతిరావు బి. ఏ. బి.
1926 } అర్జీదారుని కక్ష

కాంగ్రెసు ప్రచారము

శ్రీశ్రీశ్రీ

శాసనసభల ఎన్నికలు జరుగుటకు పూర్వము నాలుగు నెలల వ్యవధిలో కాంగ్రెసు ప్రచారము చురుకుగా జరుగవలయును. వర్షాధికమువలన కొంతకాలము ఇబ్బంది గలుగుట సహజము. అందుచే కాలము వ్యర్థపరచుట కవకాశము లేదు. కాంగ్రెసు ప్రచారము, కేవలము ఆధ్యక్షులకు విజయము చేకూర్చుటకు మాత్రమే జరుగగూడదు. ప్రజలలో కాంగ్రెసు ఆశయములు వ్యాపించునటుల చేయవలయును. స్వరాజ్యకాంక్షను ప్రజలెరిప జేయవలయును. స్వరాజ్యసంపాదనకై ప్రజలు అప్రమత్తులై పాటుబడునటుల పురికొల్పవలయును. కాంగ్రెసు సభ్యులు శాసనసభాప్రవేశమే గమ్యస్థాన మని గాని, స్వరాజ్యసిద్ధి కడయొక్కటిమాత్రమే సాధనమని గాని ఎంచుటలేదు. దీనికన్నను ప్రజలలో స్వశక్తిని, కార్యదీక్షను పురికొల్పుట ముఖ్యమని వారెంచుచున్నారు. అందుచే ప్రచారము సమగ్రముగ నుండవలయును. దేశస్వాతంత్ర్యమున కిది సంబంధించి యుండుటచే వ్యక్తుల విషయము నంతగ పాటించ బనిలేదు. కాంగ్రెసు ఉద్యమము దేశికారక్త పాటుబడుచున్నది? సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధి నిమిత్తము. ఇందుకు సాధన మేమి? శాసన సభలకు వెలుపలను లోపలను గూడ నిరోధమును సాగించి, ప్రజలకు స్వరాజ్యానుభవమును కలుగ జేయుట. ప్రజలలో ఐకమత్యము ప్రబలి, భ్రాతృ భావము వ్యాపించిన గాని, స్వరాజ్యానుభవము గలుగదు గావున, వానిని చెడకుండ కాపాడుట కాంగ్రెసు సభ్యుల పరమధర్మము.

స్వార్థపరుల ప్రయత్నములచే బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరవిభేదములును హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములును పెచ్చు పెరుగు చున్నవి. మొదటిరకపు భేదములు రెంవవానియంత తీవ్రరూపము దాల్చుకున్నను వానిని త్వరలో సమయజేయని మొదల దక్షిణదేశము నంతను కల్లోలపరుప చుచ్చును. సానుగల్గు రాజాగారు సిమ్లాలో నూచించి టుల దక్షిణదేశమునం దనేకసంఖ్య బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరభేదములమూలమున ధ్వంస మయి వి. ఇంకను వీనిని పెరుగనిచ్చుచో ఎట్టి దురవస్థ గాట్టిల్లనో యూహింపవచ్చును. కాంగ్రెసు ప్రచారకులధర్మ మేమి? ప్రజలదృష్టిని స్వరాజ్యము నంకను మదిల్చి కొరగాని భేదములను పోగొట్టి స్వార్థపరుల కవకాశములను నిష్కలము చేయించుట ముఖ్యము. కలకత్తాలో గూడిన కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారందుచేతనే హిందూ మహమ్మదీయ మనస్థైర్యము పోగొట్టుటకు నిశ్చయించిరి. పబ్లిసిటీ సంఘమును స్థాపించుటకు నిశ్చయించిరి.

జనీదేవి, మాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగార్ల కధికారమిచ్చి పదునయి దువేలరూపాయిలను ప్రారంభవ్యయమునకుగాను మంజూరుచేసిరి. జాతీయభావమును బలపరచుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులే రాష్ట్రమునందున్నను ప్రయత్నింపకమానరు. జాతీయతభేదములు స్వాతంత్ర్య సిద్ధి కడ్డమురాకుండ జూడవలయును. దేశభక్తియు, దైవభక్తియు, ఎట్టి యవాంతరముల నయినను దొలగింపగలవు. కాంగ్రెసు ప్రచారకు లిట్టి భక్తి భావమును వ్యాపింపజేయ వలయును.

వివిధసంఘములమధ్య ఐకమత్యము లేకుండ, శాసనసభల వెలుపలగాని లోపలగాని కృషిసలుపుట దుర్లభము. ఏకార్యమునయినను నెరవేర్చుట దుర్లభ మగును. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు ప్రజలకున్నతాశయముల బోధించి, కాంగ్రెసు సభ ఎందు నిమిత్తమై కృషిసలుపుచున్నదో తెలుపునడల, కాంగ్రెసు అధ్యక్షులను వోటరు లభిమానింపక మానరు. కాంగ్రెసు పక్షమువారు ఎవరిని మోసపుచ్చు దలంపలేదు. ప్రభుత్వమువారి నడిగి యీవరములను ఆవరములను సంపాదించి దెచ్చి పెట్టెదమని, వాగ్దానము జేయబోరు. వారు దెచ్చుటకు ప్రయత్నించునది, స్వరాజ్యఫల మొక్కటియే. అందుకు ప్రజలెల్లరును దోడ్పడుట యవసరము. జాతీయేష, మత ద్వేషములను ఆధారము జేసికొని, ప్రజల దురభిమానములను వారు ప్రజ్వలించ జేయబోరు. అంతః సఖ్యప్రవర్ధనమునకై వారు తమ యావచ్చక్తిని ధారపోసెదరు. జ్ఞానప్రసాదమువలన, శారు విజయము బొందజూచెదరు గాని, అజ్ఞానమును మాధ్యమును పెంచి గాదు. పలుకుబడి గలవారి ద్వారా ఒత్తిడి దెచ్చిపెట్టి, వోట్లను సంపాదించుటకు వారు పూనుకొనరు. వోటరులలో ఎవరికి వారు నిర్ణయించుకొనవలసిన ప్రశ్న యిదియే. స్వరాజ్య మవసరమా కాదా? ప్రజలద్రవ్యమును ప్రజలలాభముకొరకు వెచ్చించుట లాభకరమా కాదా? ఇతర దేశములలోని భారతీయులహక్కులను రక్షింపవలెనా అక్కరలేదా? ఇంటను, బయటను భారతీయు లితర దేశములవారితో బాటు తల యెత్తుకొని తిరుగవలయునా, అక్కరలేదా?

ఈ ప్రశ్నలకు అగు నను జవాబు వచ్చుచో, స్వరాజ్యసంపాదనకై ఎల్లరు నడుముగట్టక తప్పదు. అందుకొరకై పాటుబడువారినే ప్రజలు తమ ప్రతినిధులుగ పంపవలయును. స్వల్పప్రయోజనముల నిమిత్తము దేశస్వాతంత్ర్యమునకు భంగము గలిగించు వారిని, ప్రజలు అభిమానించుట దోసమగును. ఇందువలన గలిగిడి నష్టముచే దేశ మిదివరకే బాధపడుచున్నది. భారతీయుల పరాధీనత నికను ఎంత కాలము సాగనీయవలయును? పరాధీనత నిలిచి యుండుకొలదియు, ప్రజలు ఊహగతి గాంచెదరు. జె. టి. నండల్లాండు అను అమెరికా తత్వవేత్త, జూలై మాసపు "మాడరక్ రివ్యూ" పత్రికలో "హిందూ దేశము. జపాను" అను వ్యాసమును వ్రాసియుండిరి. అందు రెండుదేశములకును గల తారతమ్యమును గనుపరచి, జపానుకన్న హిందూదేశ మనేకవిషయములలో మిన్న యని నిరూపించిరి. ఆధ్యాత్మిక సంపదయం దేమి, బుద్ధిప్రతిభయం దేమి, హిందూ దేశము పెద్దదైనను, అధోగతియం దున్నది. అసి

యాలో కెల్ల జపాను ఉన్నతస్థానము నుంకరించుచు, నాగరికప్రపంచముచే గౌరవింపబడుచున్నది. ఇందుకు కారణ మేమి? జపానుకు స్వేచ్ఛ గలదు. ఇండియాకు స్వేచ్ఛ లేదు. నకాడగూలాండుగారు నూచించినటుల స్వేచ్ఛ యున్నచోటుల వ్యక్తులు గాని జాతులు గాని అభివృద్ధి గాంచెదరు పారితోక్త్యము ప్రబలుచోటుల, సర్వవిధముల అభివృద్ధిసముగలుగును. సదుద్దేశ్యముతో విదేశప్రముఖులు చెప్పిడి హితోపదేశమును త్రోసివేయుటకు వీలు లేదు. కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల నామములు ప్రకటింపబడినవి. కొరతలున్నచో త్వరలో పూర్తిచేయబడును. వోటరులు జంకులేక కాంగ్రెసు అధ్యక్షులను శాసనసభల కంపుచో వారి స్వరాజ్యాభిమానము వెల్లడియగును. భారతీయులకేమి ముఖ్యమో ప్రపంచమునకు పరిస్పృటమగును. ప్రజాశయ సంతకూలర కుతంత్రముల కవకాశము దొలగి పోవును.

స్పెండరుగారు వ్రాసిన మున్నదిమూడవ వ్యాసమునందు స్వరాజ్య మిచ్చుటకు సమ్మతించని ఆంగ్లేయులకు తగినజవాబు చెప్పిరి. ఇంతవరకు యజమానులుగ నున్న తాము ప్రజానేపకులమగుదుమా, అధికారము ప్రజలచేతులలో నుంచి, వెట్టిచాకిరి మాత్రము తాము చేయుదుమా అని అధికారాభిమాను లడుగుచున్నారు. ఈ ప్రశ్ననే అధినివేశరాజ్యములవారిని గూడ వెనుక నడిగి యుండిరట. కాని యిట్టివాదము నింకను గావించుట నిరుపయోగమని స్పెండరుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. ప్రజలకు స్వపరిపాలనశీతణ నొసగి వారికి స్వాతంత్ర్య మిచ్చెద మని ఇంతకాలమునుండియు చెప్పుచున్నవారు సమయము వచ్చినపుడు పెనుదగ్గుట అవశ్యత యగుననియు ఇంకను స్వపరిపాలనము నొసగుటకు సంకోచించుచో ప్రజలు సాత్వికనిరోధము నవలంబింతు రనియు స్పెండరుగారు మందలించిరి. ఈ సంగతినే రాబోవు ఎన్నికలద్వారా తెలియజెప్పట ముఖ్యము. జాతీయ ప్రతిష్ఠావలనలో కెల్ల మిన్నయగు కాంగ్రెసుసభ వారి యాజమాన్యముక్రింద బనిచేయుటవలననే, రాజకీయ శయములు త్వరితముగ నెరవేరగలవు. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు, కాంగ్రెసు ఉద్యమము గూర్చి ప్రబోధము కలిగించునపుడు, ముఖ్యాశయ మెద్దియో, ప్రధానకర్తవ్య మేమియో వెల్లడిజేయవలయును. స్వరాజ్యము ఈజాతికి, ఆజాతికిమాత్రమే సంబంధించినది గాదు. ఈకులమునకు ఆకులమునకు మాత్రమే జేదదు. అస్పృశ్యులనబడువారికిగూడ స్వరాజ్యముననుభవించుటకు, సంపూర్ణార్హతగలదు. విద్యాధికులు, ధనవంతులు మున్నగువారి కన్నను గూడ, జనసామాన్యమునకు స్వరాజ్య మత్యవసరము. ఈసంగతిని కాంగ్రెసు ప్రచారకులు విశదపరుపవలయును. సత్యము గోచరించినపిమ్మట, ప్రజలు కాంగ్రెసును విడువజాలరు. స్వార్థపరుల సలహాలను నమ్మజాలరు. కాంగ్రెసు ప్రచారము, ఆంధ్రదేశమునందు స్వాతంత్ర్యాపేక్షను బలపరచి, ప్రజల హృదయములలో నూతనోత్సాహమును, కార్యదీక్షను పురికొల్పువని నమ్మెదము. కాంగ్రెసునకు జయము గలుగుగాక!

మద్యపాన నిషేధము

మద్యనిషేధమున కన్నిపక్షములవారును చేతుల గలిపి పని జేయవచ్చును. కాని, జప్తిను పక్షము వారింకను మద్యనిషేధ మనిన వెనుదీయుచున్నారు. ఎక్కువ మందిగాను రివిన్యూ తగ్గిపోవునని భయపడుచున్నారు. ప్రజాభ్యుదయము గోరువా రెవరును నిట్టి సాకులను పాటించరు. “మద్యనిషేధ”మను పత్రిక యొకటి, మద్యనిషేధసంఘముతరపున ప్రచురింపబడుచున్నందుల కెంతయు సంతసించెదము. ప్రథమ సంచిక మాకు చేరినది. పత్రికాప్రచారమువలన, ఉద్యమము త్వరితముగ సభివృద్ధి జెందుట కవకాశమున్నను, ఆంగ్లాభావలో మాత్రమే దీనిని ప్రకటించి లాభము లేదు. ప్రజల కుపకరింపవలయు ననిన, దేశభావలలో ప్రకటించుట యవసరము. మద్యనిషేధ సంఘమును స్థాపించికొలదిమానములే యైనవి. దీనికి ది|| బి|| మోచర్ల రామచంద్రరావు గారధ్యక్షులు. ఈ సంఘమువారు, కష్టములకు జంకక ప్రచారము నలుపుట యవసరము. అనహాయవాదులు పలువురు ప్రచారమును విరివిగ నలిపి, మద్యపానమును తగ్గించుటకు తోడ్పడిరి గాని, అధికారులయొగ్రహమునకు గురియయిరి. ప్రజాప్రబోధమిదివరకే జరిగియుండుటచే నూతనసంఘమువారిక మీద ప్రచారము గావించుట కష్టము గాదు. అధికారప్రాతికూల్యము గాంచి వీరు వెరగొందుచో మాత్రము లాభముగలుగదు. తదేకదీక్షతో కృషి నలుపుట యవసరము. హిందూదేశమునందు అధికారుల ప్రాతికూల్యమే లేనిచో మద్యపాననిషేధమిదివరకే సిద్ధించెడిది. అమెరికాలో మద్యపాననిషేధోద్యమము విచ్ఛిన్నమగుచున్నదను వార్తలు అనత్యములని యాశ్రిత్యయందు సూచింపబడినది. తగుశ్రద్ధ వహించుచో హిందూదేశమునందుగూడ అనుకూలస్థితి గల్గించుట అసంభవము గానరదు.

బిన్నీకంపెనివారు: మద్రాసు కార్మికసంఘము మద్రాసు కార్మికసంఘమున జేరిన దోసమునకై నూటయేబదిమంది స్త్రీలను బిన్నీకంపెనీవారు పనిలోనుండి దొలగించుట, ఎంత నిరంకుశమో యూహింపవచ్చును. కార్మికసంఘముల నణగదొక్కదలచినదప్ప, ఇట్టి చర్యను నమర్చించుటకు వీలుండదు. ఆడలేక మద్దెల యోడనునటుల, శివరావుగారు చేసిన ప్రసంగమునందు నిందావాక్యములున్నవనుకారణముచేస్త్రీలను పనినుండితొలగించితిమని మానేజింగుడై రెక్టరుగ కేగారు జవాబుచెప్పటమరింత విచిత్రముగ నున్నది. శివరావుగారి యవన్యాసమునందు, స్త్రీల కింటను బయటను గల యిల్లుందులు తెలుపబడెను గాని, ప్రత్యేకముగ బిన్నీకంపెనీవారిని దూషింపలేదు. దూషించి రనుకొనినను, బిన్నీకంపెనీవారు అపనిందలను మోపినవారికి తగిన జవాబిచ్చి ప్రపంచమును నమ్మింపవలయును గాని, శివరావుగారు చేసిన నేరమునకు స్త్రీల నందరను దిస్మిసు చేయుట అక్రమము. ఇంతటి అనహాస మెక్కడను గానరాదు. బిన్నీకంపెనీవారి చర్యవలన, మద్రాసు కార్మికులలో అనంత ప్రతిభలు తప్ప వేరలాభము గలుగజాలదు. ఇప్పటి కయినను బిన్నీకంపెనీ మానేజింగు డై రెక్టరుగారు రాము చేసిన తప్పును నవరించుకొనుట మేలు.

సివిలుసర్వీసు సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగుల గూర్చి వేల్పు యువరాజుగా రిచ్చిన సంపూర్ణోపన్యాసము ఈ వారపు లండను పత్రికలలో గనుపించును. వివాదభూమి మగు విషయములగూర్చి యువరాజుగారు ప్రసంగించుట, లోప మని చెప్పక తప్పదు. లీకమీషను సిఫార్సులకట్ట ప్రజలు వ్యతిరేకభావము గలుపఁజిరి. సివిలుసర్వీసువారి వేతనములు తక్కువ యని ప్రజలు భావించుట లేదు. లీకమీషను సిఫార్సులయినను, సివిలుసర్వీసు యుద్యోగులకు కొంత వరకు మాత్రమే యువశాంతి గలిగిచెనని యువరాజుగారు భావించుచున్నారు. వీరేయిటుల దెలుపుచున్నపుడు సివిలుసర్వీసు సభ్యులు మరింత కోరుట వితరుగునా? లండను ప్రైముస్పత్రిక వేల్పు యువరాజుగారి ప్రసంగముగూర్చి వ్రాయుచు సివిలుసర్వీసువారికి ప్రస్తుత మొనగిన సౌకర్యములు వారికేమాత్రము సరిపోవలేదని తెలిపెను. నామ్రాజ్యసేవ యను ఆక్షరణము జూపిన చాలదనియు సివిలుసర్వీసులో ప్రవేశించువారికి తగిన వేతనాది సౌకర్యముల నొనగవలయు ననియు ప్రైముస్పత్రిక దెలుపుట జూడ, హిందూదేశపు ఆర్థిక దుస్థితిని గ్రహించుకూడనే బ్రిటీషు ఉద్యోగులకు అంతలేని ఆతల గలిగించుచున్నారని స్పష్టమగుచున్నది.

లిట్టను ప్రభువుగారి రాజీనామా ఉద్యోగపరిసమాప్తి యగువరకు, రీడింగు ప్రభువుగారు రాజీనామా నిచ్చెదరను వదంతులు వెలువడుచునే యుండెను. తుదకవియన్నియు అసత్యమయ్యెను. లిట్టను ప్రభువుగారిని గూర్చి గూడ అట్టివదంతులే బయలుదేరుచున్నవి. కాని వీరు రాజీనామా నిచ్చెదరనువార్త యసత్యమని, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. సెలవు ముగియగనే, లిట్టను గారు, కలకత్తాకు వచ్చెదరట. అధికారులు సామాన్యముగ ప్రవర్తించుచున్న రీతి నే లిట్టను ప్రభువుగారును ప్రవర్తించిరి. అందుచే, రాజీనామా నీయవలసిన యగత్యము గనుపించదు. వీరి చర్య లొకవేళ వై-వారికిప్రముగ లే వనుకొనినను, అధికారప్రతిష్ఠను నిలుపుటకొర కయినను, వీరి రాజీనామా నంగీకరింపరు. పాలకవర్గమునకు ప్రతిష్ఠముఖ్యముగద. లిట్టను ప్రభువుగారయినను, మరి యెవ్వరయినను, తమ పరిపాలనాకాలమునంతను పనిజేసిగాని విడువరు. ప్రజాభిప్రాయమును వీరు లక్ష్యవైట్టవలసిన యవసరములేదు. లిట్టను ప్రభువు వెడలిపోవలయు నని, ఎవ రెంత యరచిన నేమి ప్రయోజనము? ప్రజాభిప్రాయము సఫలము గావలయు ననిన, స్వరాజ్యసిద్ధి తప్ప వేరుమార్గము గానరాదు.

తిరువాన్కూరు పత్రికాశాసనము తిరువాన్కూరు పత్రికాశాసనము సంస్థాన మందంతటను అలజడి కలిగించెను. ప్రజలు ప్రతికూలభావము గనుపఱచిరి. శాసనమును రద్దుజేయవలయునని పి. కే. నారాయణపిళ్లగా రొక చట్టమును ప్రవేశపెట్ట దలచిరి. తిరువాన్కూరు దివానుగారిని అనుజ్ఞనొనగకోరిరి. ప్రజాభిప్రాయమును గమనించినయెను ప్రభుత్వమువారు చట్టమును తొలగించి ప్రజలలో విశ్వాసము బుట్టించుట విధే

కము. జన్మస్వాతంత్ర్యములను నిరోధించుకొలదిని అశాంతి దొలగుటకు మారుగ మరింత అతిశయించుట అనుభవసిద్ధము. తిరువాన్కూరు సంస్థానమునం దయినను భిన్నముగ జరుగజాలదు. శాంతియుగ నున్నసంస్థానమును అశాంతిపూరితము గావించుట రాజనీతి గాజాలదు.

మదరాసుసిటీ టెనంటు సంతక్షణ (సవరణ) చట్టము

సెలక్టుకమిటీ రిపోర్టు
పైచట్టము విచారా ఉపసంఘమువారు యాదినవరీరి రిపోర్టు నడిపిరి:—
మేము 1925 సెప్టెంబరు 15 వ తేదీన ఆక్టోబరు 6 వ తేదీన 1926 మార్చి 13, 16 తేదీలందు సమావేశమయిరిమి. బిల్లునుగూర్చి భూస్వాములసంఘమువారి యభిప్రాయము తెలిసికొంటిమి. స్వామికాజాకోస్త జడ్జిగారి సహాయమున మార్కెటు విలువ నిర్ణయించుట దేనినిబట్టి జేయుచున్నారో తెలిసెను. మదరాసు కార్పొరేషను వారి అభిప్రాయమును గూడ తెలిసికొంటిమి. బిల్లుకాజాలకు గూర్చి యిట్లు నిర్ణయించిరిమి:—
బిల్లునందు 2, 3, 6 క్లాజులను మే మంగీకరింతుము.
4 క్లాజు:— (1) అద్దె హెచ్చు చేయబడినపుడే కాలు దాడు తగ్గింపగోరవచ్చును. (2) అట్టియెడ రూపాయలలో 2 అణాలు కన్న ఎక్కువ తగ్గింపరాదు. (3) కొద్దవారు అద్దె తగ్గించినను హెచ్చించినను విడేండ్లవరకు అట్లే యుండవలెను.
5 క్లాజు:—మార్కెటు విలువ హెచ్చయినపుడు అందుకు కార్పొరేషనువారి రెంతవరకు కారకులో భూస్వామి లేక టెనంటు యెంతవరకు కారకుడో తెలియుట కష్టముగాన యాక్లాజు అనవసరము.
7 వ క్లాజు:— తాత్కాలికముగ ధర హెచ్చినపుడు అవకాశము తీసికొని భూస్వామి టెనంటును తొలగింప కను జేయకుండ యాక్లాజు ఉద్దేశింపబడినది.
అర్ధరు వేయుటకు 7 ఏండ్ల పూర్వముండిన కనీసపువిలువ నే నిర్ణయించవలెనని యుండిన సరిపోవును.
9 (1) సెక్షనునందు భూమిని తన కమ్మమని టెనంటు గోరుచు దరఖాస్తుపెట్టుటకు నిర్ణయింపబడిన 15 దినముల గడువు ఒక నెలకు హెచ్చింపబడెను.
అసలు బిల్లు అన్ని భావలలోను యిదివరకే (1925 మార్చి 81) ప్రకటింపబడినది.
(సంతకములు) ఎ. రంగనాథం, ఆర్. శ్రీనివాసను, ఎన్. వెంకటాచలంపెట్టి, సి. నటేశను, జి. టి. బోసు, టి. ఆర్. వి. కాశ్రీ, సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు, ఎల్. సి. గురుస్వామి, ఎం. సి. రాజా, ఆర్. మనగోపాలు, ఆర్. పీరయను, టి. ఎ. రామలింగం, మ. మాసాసేటు, జి. తిడికాచలంపెట్టి.
ప్రత్యేకాభిప్రాయము
ఎల్. సి. గురుస్వామి, ఎం. సి. రాజాగార్లు ప్రత్యేకాభిప్రాయమును యిట్లు చెప్పిరి.
6 వ క్లాజు సవరణయందు ఏడేండ్లకు బదులు 12 ఏండ్లని యుండవలెను. యుద్ధానంతరమునుండియు భూముల ధర చాల మారిపోవుచున్నది. అంతకుముందు ఒకేరీతియుండెను. ఇట్టిచట్టములలో 12 ఏండ్ల గడువుంచబడెను. (ప్రభుత్వతకలన)
సిక్కుగ్రంథసాహెబు దహనము
మతవిద్వేషకారణ మేమియు లేదు
సిక్కు, జూలై 5:—గ్రంథసాహెబు (సిక్కుమతగ్రంథము) ను అల్పూతాలాహద్దనున్న హిరాబాదులో కుక్రవారమునాడు తగులబెట్టికలుల వార్తలుచేరినవి. గ్రంథసాహెబు నెవరు తగులబెట్టికా తెలియదు. ఇంతవరకే దీని విద్వేషమునలన జరిగినటుల గాన్పించలేదు. హజరా డెప్యూటీకమిషనరు ఈసంగతి దిలిసి కృపాణమును ధరించుసిక్కులు ఏ కొద్దిమందికన్న యెక్కువగ హిరాబాదుకు పోకుండ జాగ్రత్తయెంచెను. అట్లాంతములకు సైన్యములు కంపబడెను. కాని యిప్పుడంతయు శాంతి మగనుండుటచే నుపశాంతింపబడెను. (4. 11.)

వైచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

ఆర్థిక నిపుణుని నివేదికము

ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుట

ప్రార్థన, జూలై 4:—ఆర్థిక నిపుణుని నివేదికము 5వ నిండుపుట్టలలో గూడుకొన్నది. ఇదిగాక సాంకేతిక విషయములకు సంబంధించిన అనుబంధము లున్నవి. ఈసీఫార్సు లన్నిటిని మొత్తముగ గ్రహించుట నశచయము.

ఆర్థిక పునర్నిర్మాణముచే కొంతకాలము గొప్ప ఆర్థిక సంధిగావడము దెచ్చునని.

మారకమును నియంత్రించిన, అనగా ఫ్యాంక్టింగును నిలబెట్టిన దేశములో భరణు మోచుకొనవలసియుండును. విస్తారము ఉత్పత్తి చేయుటకు అనుభవ్యులైన ఎగుమతులు తగ్గును. ఫ్యాంక్టింగు పరిహారముచే వాసుపడిన కంపెనీలు నీనాలడియుటకు ప్రారంభించును. జీవనోపాధి తప్పక లేకుండును. కాని ఎంతవరకు ఈ పరిస్థితులు లాభకరముగ ఎదుర్కొనుచున్నావో అంతవరకు సంధిగావడ వీరదును. ప్రాంత ఆర్థిక పరిస్థితులను వాసుపడినవలయు తనమీదనే ఆధారపడవలెను. ఈపని నిర్వహించుట నిదికాదు. కాని కొంతకాలముపట్టును. కష్టముగ నుండును.

తాము నూచించిన ఏర్పాటులు పరిస్థితులను చక్కబరచునని ఆర్థిక నిపుణుని లెనుచున్నాడు.

సుంకములనుగూడ సముద్రముమీద వచ్చువరకులమీద పన్నులనుగూడ మోపుచువలెనని సిఫార్సు చేసిరి.

ఈ నివేదికము ప్రభుత్వమునకు చేయుత నొసగు ననుచున్నాడు.

కెయిలోగారికి ఎక్కువయధికారము

ప్రార్థన, జూలై 4:—పెట్టుబడిననుమీద పన్నును విధించునట్లు ఎచటను గన్పించదు. ఆర్థిక విషయములందు కెయిలోగారికి ఎక్కువ యధికార మాయబడినది. కిమిటివాడు వ్యయమును తగ్గించవలెననుచున్నాడు. పంచదార, త్రాగుడు, వ్యాపారముమీద పన్నులను సవరించవలెనని. బ్రతు ఆమెరికాల కీయనిలసిన ఋణమునుదీర్చు ఏర్పాటులను తక్షణము చేసికొనవలెనని. తరువాత చాలకాలమునకు ఇప్పు ఋణమునుగూర్చి ఆలోచించవచ్చునని. ఫ్యాంక్టింగును మార్చుటలేదు సమానముగ ఏర్పాటు చేయవలెనని.

గనులపనివాండ్ర తగవు

విదేశపుబాగుడునుమతి

రంగ్వి, జూలై 3:—ఈవారముతయ కామన్సుభ బాగుడకవుతోనే ముగిసి యుండెను. కొంతవరకు చిక్కులను విడిచిసిరి. ఏమి తేలికను, తేలవన్నను, ప్రభుత్వమువారు తాము బాగుకమును సిఫార్సులను ఆమోదించుచున్నారని తెలియజేసిరి. దాని ననులు జరుపుట ప్రభుత్వమువారు చర్యను దీసికొనుచున్నారు. కాసనగ్రంథములో కేర్చెదరు. ఇతరపక్షములుగూడ తమ ఇష్టమును జూపిన శక్తివందన లేక రాయబారముల ప్రభుత్వమువారు పెంచిన శక్తివందన.

గి గంబుల పనిచేయుట నను బట్టునకును బాగునివేకము సంగీకరించుటను సంబంధము లేదు. ఈవిషయమై రాయబారములు జరుగుట కున్న చిక్కులు తొలగవచ్చును. గంబుల మార్పు లేకనే ప్రతిష్ఠాగ్రము చేసికొనుటకు గనులపనివాండ్రు పూర్వమువలెనే నేర్పుకొనున్నారు.

యజమానుల క్రొత్తయేర్పాటులు

రంగ్వి, జూలై 4:—గంబులపని చేయువారి కిప్పు క్రొత్తవేతనములనుగూర్చి ప్రకటనములు రేపు మంగళవారమునాటికి పూర్తియగును. వార్షికముగ బాగుగ నులలో మాత్రమే వేతనములను తగ్గించుటకు బదులు మోద్దించెదరు.

క్రొత్తవేతనము మామూలుసములు అమలులో నుండునని యజమానులు ప్రధానాధికారుల కభయమొసగిరి. దీనిని తేసి వార్షికముగ గనులయజమానులు ఒక నెలగడుపే ఇచ్చిరి.

ఈపద్ధతిప్రకారము కనీసపుతేతము రేటుపద్ధతిప్రకారము పనిచేయువారికి 7 పెన్సీలు మోచుకొని నిచ్చెదరు. మంచిదేదగులవారికి ఆరు పెన్సీలయజమానులు గనుల పైభాగమున పనిచేయువారికి 8 పెన్సీలయజమానుల ఇచ్చెదరు.

బాగును దిగుమతి జేయుట కగు

భర్తు

పార్లమెంటువారు అంగీకరించవలెననుట లండన్, జూలై 3:—ఉన్న బాగు అంతయు ఆఖరనుటచే విదేశములనుండి విస్తారముగ బాగును దిగుమతి జేయవలసి వచ్చెను. దానికగు భర్తును పార్లమెంటువారు రంగీకరించుటకు వచ్చేవారము కోరెదరు.

అమెరికానుండి 800000 టన్నుల బాగును తెప్పించుటకు తరువు నిచ్చుటచే బాగునమ్మే ఇంటిలో పరిష్కారము కాదనుచున్నాడు.

కనడా రాజకీయము

ఎన్నికలు

అట్టావా, జూలై 3:—ఎన్నికలందు ముఖ్యసారాంశముగ మెకంబీ కింగుగారికి పార్లమెంటును రద్దుచేయుటకు చింగు ప్రభువు సమ్యక్తముగ పోవుటయు, మేయిమోనుగారి కుత్తరువు నిచ్చుటయు, వీరదును.

బాగుతాయత స్వపరిపాలనావిధానముతో పార్లమెంటులో నున్న ప్రజాప్రతినిధుల ఇష్టముప్రకారము కనడా ప్రభుత్వమును సాగించుట లేదా యను విషయమునే ఎన్నికలందు ముఖ్యముగ చర్చకు తెచ్చెదరని మెకంబీకింగుగారి రిసిరి.

స్పెయినులో కుట్ర

వివరములు

ప్రార్థన, జూలై 1:—తనమీద కుట్రబుబుబుటచే వెనుకముందు జూడక ఏకమొత్తముగ అరస్టుజేయవలెనని డిలివరాగారు తరువుజేసిరి. డిలివరాసేనానిని నేనలు విదనాడిన పని బాలసారులను చున్నాడు. కేవలము పోలీసుపై డిలివరాగా రాధారపడియున్నారనుచున్నాడు. పోలీసువారు విచక్షణలేకుండ అరస్టుజేయుచున్నారట. చెటనాలనియు నిందించుచు. స్పెయినులో విప్లవము రానున్నదనుచున్నాడు. అసంసంగతులను ప్రకటించుటకు తేజసపరికిల నను అభ్యంతరముగనున్నది. డిలివరాసేనాని ప్రభుత్వము నీతి బాహ్యమైనదని చెప్పటకు ఎంతమాత్రము వెనుదీయుటలేదు. అగ్నిరాసేనాని రోమనాన్సులో బండింగ జేయబడినవారు అరస్టులసంగతి విని అగ్రరాత్రి తెప్పించుకొని మోటారులో పరిహరణుండా మ్యాడ్రిడుకుపోయిరి.

ద్రోహుల నెట్లు అరస్టుజేసిరి

లండనుకు అల్ఫ్రెడ్ నోరాజుగారు వెళ్లినపిదప ప్రాంతంలో ఆతడుండగ జంపుటకు కుట్రబుబుటచే కనుగొంటిమని పోలీసు వారొప్పకొనిరి లీమాట్టినుప్రతిక దెలుపుచున్నది. ఈకుట్రదారును బట్టుకొనుటకెల్ఫ్రెడ్ నోరాజు పరివారముతో 24 గం 2: టలలో ప్యారిసుజేరుటకుముందు కిరీప్రయత్నములు భగ్నమైనవి. కుట్రవారమునాడు కుట్రదారులలో నాయకులనిద్రని అరస్టుజేసియుండనిచో కుట్రదారుల ఏర్పాటులు పూర్తికాగి డివేయనుచున్నది. ఇందులో ఒకడు 1928 లో సారోసా ప్రధానాధికారిని జంపినవాడే.

బ్రహ్మాండమగు ప్రయత్నములు

స్పెయిను రాజును జంపుటకు 1½ నెలనుండి విశ్వప్రయత్నములను జేయుచున్నాడనని అజ్ఞాపకమునెను. ఇందునిపుత్తము మోటారుజంపిని గొన్నాడు. మ్యాడ్రిడునుండి వచ్చురైలు ఆ సుచోటుకు దోయి రాజును కుట్రతో జంపసంకల్పించుకొని తుపాకిని వెంటగొంపొవుటకుజ్ఞపించెను. ఇప్పుడొకవేళ గురితప్పినచో ఇంకొక పర్యాయము ప్యారిసుకువచ్చుచున్న తప్పక జంపసంకల్పించెను. ఈ అపకాపతో ఇంకొక ముగ్గురు జేరియున్నారట కుట్రలో. వీరు తెప్పించుకొని పారిపోయిరి. వీరు స్పెయినురాజుపెంటులండనుకు బోయియుండుచో నా అయినప్పటికిని ఈసంగతిని అ

తప్పజే స్కాట్లాండునుగూర్చి పోలీసువారికి కలుగరంజిరి. బాగ్రథగనుండవలెనని దెలిసిరి.

స్పెయినురాజు ప్యారిసుజేరుటకు రెండురోజులకు గుండు రహస్యపుపాతీనువారు చాలకాలము ప్యారిసులో అరాజకులున్న స్థలము లన్నిటిని వెదుకిరి. విశ్వప్రయత్నములను జేసిన పిమ్మట అయినను రెండు రోజుల ప్యారిసునుండి మేమానుసు ప్రారంభములో ప్యారిసుకుగొని కాగ్నెర్లు జేరిగని కనుగొనిరి. ప్రాంతైర్లులో వీరికి ప్యారిసుకు లియబడెను. వీరికొంప పోలీసువారు నగరమునంతట వెదికి ఈవరకు అపకాపాగారిని బట్టుకొనిరి. ఆతతో నన్న బోంబెంచురా యను నాతలిగూడ బట్టుకొనిరి. మొండిగ వారిని పిదప వీరిని బట్టుకొనిరి. వీరిద్దరును రిచార్డును ధరించెను. ప్యారిసునుండి స్పెయినురాజు వెనుకవరకు ఈకుట్ర సంగతిని ఏమియు ఆతనికి తెలియనీయలేదు.

రైలు పట్టాలనుండి తొలగి పోవుట

20 మంది చనిపోవుట

ప్రార్థన, జూలై 3:—హావగప్యారిస్ ఎక్స్ప్రెస్ రైలు, పట్టాలనుండి తొలగిపోవుటచే 20 మంది చనిపోయిరి. 60 మందికి చెట్టులు తగిలెను. తుపానుచే కొండ విరిగిపడుటచే ఈయువదము గల్గెననుచున్నాడు.

చీకటి మరింతకష్టమును దెచ్చిపెట్టుట

పులిమీద పుట్టుచున్నట్లు, రైలుద్రోవరు, చిమ్మచీకటి గ్రమ్ముటచే సిగ్నలును జూడలేకపోయిను. తెల్లగ్రాఫుస్కుములు నాశనమైనవట. తుపానుచే ఇంజను పట్టాలనుండి క్రిందపెట్టుకొనినట్లు కూలెను. మొదటి అయిదుబండ్లు ఒకదానిమీద ఒకటి బడి ముక్కముక్కలై నవి.

చనిపోయినవారిని, క్షుతగాత్రులను కాగడాలతో వెదుకిరి. కాని అందఱును బయలుపడలేదు.

ప్రాంతంలో మరీ ఎక్కువ

ప్రార్థన, జూలై 3:— పోయిస్ రైలు పడిపోవుటచే 17 గురు చనిపోయినవారు 97 గురు క్షుతగాత్రులైరియు దెలియుచున్నది.

ఇందుకు అంగ, అమెరికను సంచారకులెందరో యున్నారట. అయిదేండ్లబట్టి ఇట్టిభారమెన్నడును జరుగలేదట. టె. విల్లెకుగారు చనిపోయిరి.

వడిగా మరలుటచే రైలుపడిపోయిననుచున్నాడు. దీనికి కారణము రైలుపోవుప్రదేశము క్రిందకు వర్షముచే కృంగి పోయినట.

కిచనరు స్మారకచిహ్నము

రంగ్వి, జూలై 3:—కిచనరు స్మారకచిహ్నముగ శిఖరము నొకదానిని నిర్మించి నిన్నటిరోజున బహిర్గతము జేసిరి. యూరపును రక్షించు గొప్పస్వేచ్ఛమును తయారుజేసిరిని హాగ్ ప్రభువు కిచనరు ప్రధాని కొనియాడెను. చాలదూరము శిఖరము కనిపించునట.

నాకా ప్రదర్శనము

తక్కిపోగయోడ సంపుట (అంగ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 3:—లండనుకు 14 వేల టన్నుల బరువు గల పొగయోడను తురుక్కు ప్రదర్శనమునకు వారంగొంపొయిరి. గ్రీన్విచ్ కు తురుక్కువచ్చుటకు నహానాగా వర్షము గొంపొయిరి. స్టాంబులు బజారులో విక్రయించు పరుకులన్నిటిని గొంపొయిరట. అదట పట్టుతివాసులు, పొగాకు దొరకునట. తరువాత ఈపొగయోడ యూరపున కేసనట.

తక్కిలో బనానాపదతి అంతరించుట

లండనులో తురుక్కు విద్యాధికురాండ్రు కొందరు స్థలములను సేత్రానందముగ జూచుచున్నారు. వీలో చాలమంది భాషాపాండిత్యము గలవారున్నారు.

వీరు సుందరాంకులు. శిరోజములను కురుచక కత్తిరించుకొనిరి. తక్కిలో శిరోజములను కత్తిరించుకొంటిమనియు ఆంగ్లేష్ట్రాలవలెనే జీవించుచున్నారనియు, మట్టలను త్రాగడమనియు, సృష్ట్యునుసృష్టవనియు కొన్నివేళల భర్తలుగ్గర లేకుండగనే సంచారము జేయుచున్నారనియు, జనానాలు, అంతిపురములు అంతరించినవనియు ప్రతిరాత్రియు సృష్ట్యునుసృష్టవనియు, క్రొత్త 'చార్జెస్' కళను నేర్చుకొనుచున్నారనియు ఆస్ట్రేలియాలో నొక రై దెలియజేసెనట.

బెర్లిన్ ప్రమాదము

13 గురు చనిపోవుట

బెర్లిన్ జూలై 6:— బెర్లిన్ నగర వాల్టర్ హ్యూబర్గ్ పక్కాంటుచే 13 గురు చనిపోయినారు. 66 మంది తల్లిదండ్రులు బెర్లిన్ నగరమునందు తప్పించుకు తీసుకొనిపోయినారు. తుపానునుండి తప్పించుకు తీసుకొనిపోయినారు. తుపానునుండి తప్పించుకు తీసుకొనిపోయినారు. తుపానునుండి తప్పించుకు తీసుకొనిపోయినారు.

చుప్రభువు రాజీనామానీయరు

లండన్, జూలై 6:— లండన్ లో ట్రెజరీ ప్రభువు మానము లండన్. బెర్లిన్ హెడ్ ప్రభువుతో భారత ప్రభువు పూర్తిగా చర్చించిరి. ట్రెజరీ ప్రభువు రాజీనామా చేయమన్నాడని వార్తాపత్రికలు ప్రకటించిన వదంతులు మని రూట్లు రూట్లుగా ఖండించుచున్నాడు. ఆవదంతులన్ని రాధారముల నెలవెనకీసుట లండన్ నుండి ఇండియాకు వస్తునట. అధికార మంతమైనగాని వెడలిపోయి యెప్పుడు.

వెయిస్సూలురాజుగారు

జేరూసలం, జూలై 6:— అమీర్ అబ్దుల్ గాఫిర్ జామియన్ రాజు అమ్యుక్ జేరెను. విసిక్ ట్రైబల్స్ నే జేరెను. వెయిస్సూలురాజు యూరపుఖండమునకుపోవుచు జేరూ జేరెను.

హుస్సేన్ గారి ఆస్తి

జేర్సీ, జూలై 6:— హుస్సేన్ సతికి మతిచాంచల్యము నిర్ధారణజేయుటచే ఆమెను ఆస్తికి ఇంకొకధర్మకర్తగైర్పాటుచేసిరి.

యిడ్ ప్రభువు సెలవుమీద ఇంగ్లండు కేసుట కయిర్, జూలై 4:— లయిడ్ ప్రభువు 9 వ తేదీని నుండి ఇంగ్లండు కేసుట.

సప్తమను అంటుకొని 20 బండ్లు తమలబడుట ప్యారిస్, జూలై 6:— జిజ్ఞాసకులస్తేమనదగ్గర గొట్టలు బయలుదేరెను. 20 హుమబండ్లు తగులబడినవి. 00 ఫ్యాంకులకన్నము గడ్డనని అంచనాజేసిరి. ఎవరో యి ఈపనిని జేసిరట డిజ్జునుండి లీలీన్ గాన్ మార్గము రైల్వేనావుకేసిరి.

డాక్టరు వరదరాజులు

నాయుడుగారు

క్రొత్తపక్షపు ఏర్పాటు

చెన్నై జూలై 6:— తెలంగాణి తాలూకాలోని నేలుపల్లి చాలకాలము కొబ్బయిలోనుండి తిరిగి వరదరాజులు గారు వచ్చియున్నారు. తాము కాంగ్రెసుసంఘ స్వహావరణమునండి రాజీ నిచ్చిన కారణములు తెలుప గా దేశములోని వివిధ కక్షలవారును ఒక స్టేటుమెంట్ లంపలననదని కోరుచు ప్రత్యేక కక్షను ఏర్పాటు చేయమన్నారు. కాని దానికి జవాబునీయలేరని వారు వాదించుచు లనియు కాంగ్రెసు అవజ్ఞ నే శిరసా సరియు తెలిపియున్నారు. తమిళనాడుకాంగ్రెసువారు ముగ్గ చేసిన ప్రార్థనను గూర్చి వారు చాల ఆలోచించి రాజీ నిచ్చిరనియు రాజీనామా మహాసంగ్రామమునకును కనుపడెదనియు నెలవిచ్చిరి. వారి రాజీనామాకు లేదు.

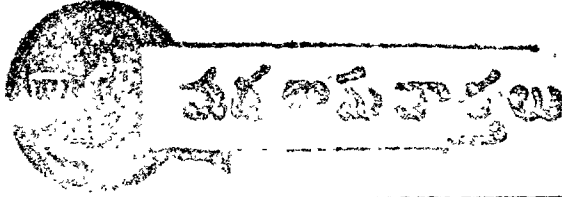
(ఒక విలేఖరి)

బ్రాన్సుబర్ హత్య

కోల్స్, జూలై 6:— విచారణ చేయగా హత్య గావించు ఈమధ్య పసలో నుండి పొమ్మనిరట. వీనికి పై భార్యతో సంబంధము గలదు. కల్లులుగారిని భోజనము శ్యగావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

గిన్న ప్రమాదము మరి రెండు చావులు

కలకత్తా, జూలై 5:— డిప్రె కెమికలు వర్క్స్ లో గిన్న అగ్నిప్రమాదమునలన మరి రెండు మరణములు జేయబడు గలిగెను. ఒకరు ఖ్యాతి వహించిన నర్సికాంత గారు.

వైద్యులు, జూలై 6:— శ్రీ దివానుబహదరు నారాయణస్వామి డెట్టిగారిని అధికార ప్రెక్షనుని హోదాలో మద్రాసు రాజధాని జిల్లాలోనియు చూచుటకు తిరిగి నియమించిరి. (ఆ. ప్రె.)

సాహుకారుపేటలో కాశీ పట్టుబట్టల వర్తకుల దుకాణములందు నగలు నోట్లు రూ 10 పేలు. నిన్నరాత్రి దొంగిలించబడెను. కేసురయము పోలీసులకుమిషనరుగారునున్న పోలీసు వారు పోయి విచారణ చేసిరి.

రాకపోకలు. — ఆర్. ఎఫ్. మాకర్మనుగారు నేడుదయము విచ్చిరి. ఎ. ఎ. భూమగారు బెంగులూరునకు, మేజరు రసెలు గారు ఆర్. ఎఫ్. స్ట్రాడిగారు బెజవాడకు నిన్నరాత్రిపోయిరి గవర్నరుగారు 10 వ తేదీన విత్తురు.

పోలీసుజవానుల జుల్యుం:— చాకలిపేట రైల్వే గేటువద్ద ఆదివ రుమాత్ర పోలీసుజవానులు ముగ్గురు రైల్వే రోడ్ గేటుమూసియుండిగా తీయమని కోరిరి. గేటుకాపలావాడు తీయకుండుటచే వానిని కొట్టిరట. వాడు ఆస్పత్రిలో పడి యున్నాడు. పోలీసుజవానులను సస్పెండుజేసియుంచిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఉదకమండలము, జూలై 6:— గవర్నమెంటు ప్రధాన కార్యదర్శి యగు ఎ. జె. జి. కాంబెల్ గారు 11-వ తేదీ ఆదివారమునాడు ఉదకమండలము విడిచి మదరాసునకు వచ్చెదరు. వారి కార్యాలయ ముదకమండలమున 10-వ తేదీని నుండి బడును. 14-వ తేదీయందు మదరాసులో తెరవబడును. (ఆ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము:— మదరాసు జిల్లా కాంగ్రెసువారియాజమాన్యమున కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల 20 పరుమటకై 7వ తేదీన పాఠశాలము 6 గంటలకు రాయపేట అమ్మను కోవెలవిధియందు బహిరంగసభ జరుగును. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, డా॥ వల్లభ్యకంఠస్వామిచెట్టి, మోక్షమహమ్మదు మున్నగువారు పాల్గొనుదురు.

మదరాసు శాసనసభ ఎన్నికలు- పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా:— రైతు సోదరులసేవలు ప్రోత్సహింపరమట చేతన, గడచిన మేనెల 30 తేదీన ఈ జిల్లాపక్షమున పెను గొండలో సమావేశమైన తెలగ మహాసభవారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించుటచేతన పశ్చిమగోదావరిజిల్లామగల మహమ్మదీయే తర్జానముల రెండిటిలో నోకదానికి నే నభ్యర్థిగమండలమిచ్చిరి. పూర్వ } కల్ల-దిట్టిలబ్బాయి నాయుడు 5/7/26 }

చెన్నై నగర ఆర్యవైశ్యసోదరులకు మోచురిక నూట ఇబ్బండు (102) గోత్రముల వైశ్యసోదరులారా, శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ దేవస్థాన ధర్మపరిపాలకులు పరిచారిక పని నిమిత్తము ఒక వైశ్యుడువస్తే ఉపనయనం (వడుగు) చేసుకొంటేగాని నోకరి యివ్వమనిచెప్పి తే ఆవైశ్యుడు ఉపనయనం చేసుకొని ఉద్యోగంలో ప్రవేశించినాడు గాన ధర్మపరిపాలకులు వందలియులు. లోగా 11 సంవత్సరములు మించిన ప్రతి వైశ్యబాలుడు వడుగు చేసుకోవలసినదిగా సుమారు 3 సం॥రములక్రింద ప్రయోగించినను ధర్మకర్తలు ఈ సంగిరము అయిన ఆపదతి ఎందుకు అమలులో వుంచరో తెలియకుండా వున్నది. తెల్లవారిజామున ఉపనయనం చాలామంది చెయ్యుచున్నారు. ఇది కేల కాస్త్రవివర్ధము గాన శ్రేష్ఠులైన వైశ్యరత్నములగు మీరలు దీనిని బాగా గమనింబకోరెదను.

శ్రీవాసవాంబ వైశ్యమాజము వారేదే 9-7-26 శుక్ర వారం పాఠశాలము 5.30 కు శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ రామానుజులమఠంలో నిర్వహింపబడు ఉపన్యాసము జరుపబడును ఈవిషయ అయినా మంబుపనిచేయు నగలవర్తకులు తప్ప వయచేయుదురనే నమ్మకముతో సభ వైతేదీని నిర్ణయించిఉమ్మే నది. వ్యవధి వున్నయెడల సమాజవ్యవహారికపథ కూడా జరుగును.

కంటేటి రామబ్రహ్మయ్య,

వారకాశ్యపర్తి.

మోటారు ప్రమాదము:— నిన్న మధ్యాహ్నము రెనబెనెటు కంపెనీవద్ద మోటారు ప్రమాదమువలన యిరువురు ఐరోపియను పిల్లలకు ఆపాయము కలిగెను. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు మానుగారి కుమారులు 8,9 ఏండ్లవారు దాయతో సహాబడి నుండివచ్చుచుండగా రెనబెనెటు కంపెనీ గేటువద్ద నోక మోటారుకారు తొందరగవచ్చి ముగ్గురిని తుమ్మకేసెను. రెంటునే రాయపేట ఆస్పత్రిలో వేసిరి. ఒక బాలునకు మెడ ఎముక బిగెను. రెండవవానికి కుడికాలు ఎముక బిగెను. తిరువల్లిక్కేటి పోలీసు వారు విచారణ చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

వైశ్యశ్రీ పునర్వివాహము

ఏలూరువైశ్యుల అభినందన తీర్మానము

ఏలూరు, జూలై 6:— శ్రీమాతే నారాయణరావు జమీందారుగారి అభ్యుత్థితక్రింద 6-వ తేదీన కన్యకాపరమేశ్వరి సత్తమందు సాయంత్ర మైదుగంటలకు జరిగిన ఏలూరువైశ్య సంఘసమావేశమందు దిన ప్రకటింపబడిన తీర్మానము గావించబడెను.

“విశాఖపట్టణముందు జరిగిన 11-వ వైశ్యకాన్ఫరెన్సు ప్రకారముగ 4-వ తేదీన ఏలూరుందు జరిగిన వైశ్యశ్రీ పునర్వివాహముందు పాల్గొని నిర్వహ్యముగ జరిపినవారలను మేము హృదయపూర్వకముగ ఆభినందించుచున్నాము. అచిరకాలము లో జరుగనున్న అట్టి వివాహములనుగూడ పాల్గొని సహాయమును జూపవలసినది వారల మేము ఆర్థిచుచున్నాము.” (తెలివ్వార)

జోసెఫ్ బాప్టిస్టాగారి ఎన్నికల ప్రచారము

యథోచిత సహకార శక్తి పూర్వచరిత్ర

లిబరలు పక్షవాదులకును తిలకు శిష్యులకును

విలేదము

“లిబరలు పక్షవాదులకు ఎముకలుగలవు

తిలకు శిష్యులకు వెన్నెముక కలదు”

బొంబాయి, జూలై 6:— లోకమాన్య తిలకు రాజకీయపక్ష విభాసము ననుకరించిన వారిలో నోకరగు జోసెఫ్ బాప్టిస్టాగారు బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము తరపున కాసన సభాభ్యర్థిగ నిలచి, యథోచిత సహకార శక్తియనకు నిర్వచనము గావించెను.

బాప్టిస్టాగారు యథోచిత సహకారపక్ష సభ్యుడుగ బొంబాయి కాసనసభకు అభ్యర్థిగ నిలచుచున్నారు. ఇంగ్లాండు నుండి తిలకు మహాశయుడు తిరిగి వచ్చినవచ, 1919 వ సంవత్సరమున సహకారము భారతీయులు జూపవలయునని నూతన సంస్కరణముల సందర్భమున సార్వభౌముడు గోర, నందులకు సమాధానముగ తిలకు మహాశయుడు పంపిన ప్రత్యుత్తరము తాను తయారు జేసెననియు ఆ ది తం తి వ్వారా సార్వభౌముని కం ప బ డె న ని యు ప ట్ట భ ద్రు ల కం పి న విజ్ఞప్తియందు గలదు. ఆదినములలో తిలకుగారియథోచిత సహకారమునకు లిబరలువాదులు పట్టకారుతోనైన పట్టిమామటకు అంగీరింపలేరె. తిలకుగారి యథోచిత సహకారము తమవృద్ధయ పూర్వకముగా ఆమోదన నొందెనని బరల వాదులు మన విశ్వసింపగోరుచున్నారు. లిబరలువాదులకు తిలకుగారి అనురులకును భేదము గలదు లిబరలువాదుల కెముకలు గలవు. తిలకు అనుచరులకు వెన్నెముక గలదు.

కాంగ్రెసు ప్రజాస్వామిక పక్షము

అమృతసరము కాంగ్రెసు అనంతరము కాంగ్రెసు ప్రజాస్వామికపక్షమును తిలకుగారు స్థాపించిరి. లాభములను బడయుట త్రికమ కొరకును, పంపూర్ణ పాద్యతాయోగ ప్రభుత్వమును బడయుటకును, ద్వైగు వారతమునకు సహకారము జూపుటకుగాని లేక సక్రమజాప్రబోధ వ్యాంకపత్తిని ప్రతిపాదించుటకు గాని కాంగ్రెసు ప్రజ్ఞాను ప్రత్యేక మిశ్రమము (కాంగ్రెసుడెను-క్రిస్టియన్) వై రెవల్యూషన్-శసమ పక్ష పునా ని షే స్టో యం దు ప్ర రన్న యాతరణము బడెను. రెండు విధానములలో నేది ప్రజల ఆవులు వారుదృష్టమే సఫలీకృతము గావించుటకు ననుకూలముగ నయమును గమనింపజూపి పక్ష మవలంకించును. ఆమానిషేస్తోపక్ష నేగీకరించుచున్నాను. 1919 వ సంవత్సరమున తి నారాయణముూరి ను దానిని అనుకరించుచున్నాను అని చెప్పిరి. సంపాదకుడు.

సంఘసంస్కరణసంఘము: బందరు

(မိမိ)

(විල්ල)

అంతర్జాతీయ సహకార దినోత్సవములు

కలకత్తాలో రామానంద చటర్జిగారు ఆధ్యక్షత
వహించిరి.

కలకత్తా, జూలై ౩1-వంగదేశ సహకార నిర్మాణ సంఘమువారి యజమాన్యమున అంతర్జాతీయ దినోత్సవమును పుట్టుటకు నేడు కలకత్తా ఆల్బర్ట్ మందిరమున నొక బహిరంగ పథి జరిగెను. మాడన్ రివ్యూ సంపాదకులగు రామానందచటర్జిగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి.

వంగదేశ సహకారనిర్మాణ సంఘాధ్యక్షుడు జి. యం. మిత్రగారు కార్యక్రమమును ప్రారంభించుచు మనమందఱమును ముఠమందును విజ్ఞానమందును రాజకీయములందును ఎంతిభేదించియున్నను సహకారోద్యమము యొక్క ఉద్దేశములను నెరవేర్చుట కేకీర్తనపఱచుచున్నది చెప్పిరి. దేశము యొక్క సాంఘిక ఆర్థికాభివృద్ధి యిక్కుమందు సహకారోద్యమము మీదనే ఎంతో నడుపవలసియున్నది.

సహకారోద్యమమే దేశకీ కలదియనియు సామాజ్య కాంక్షయు యుద్ధకాంక్షయు క్రమేణ తొలగిపోయి సహకారమే దినదినాభివృద్ధి జేసి మానవజాతికి తుదకు మోక్షమార్గ మగుననియు ఆధ్యక్షుడు చెప్పెను. బెంగాలునందు ఏ తరగతికి చెందినవైనను, 110౩1 సహకారసంఘములు కలవు. రిలక్షల ౩7 నుండి 50 వందల సంఖ్యలు కలరు. ఈయుద్ధమందు రిలక్షల ౩8 లక్షల రూపాయలు కలవు.

గవర్నరు సందేశము

బెంగాలు ఆక్టింగ్ గవర్నరు సర్ హ్యూ ఫ్రెంచ్ సర్ కారు పంపిన సందేశము చదువబడెను:— సహకారోద్యమము పరియైన మార్గములలో నడుపబడి దాని ముఖ్యసామగ్రియలను పరిగా నములనం దుంచినయెడల ఉత్తమవాస్తవీలన గలుగు చాభిమునకు మేరయుండదు. (ఆ. ప్రె.)

పత్రికా ప్రచురణములు

బెంగాలు ప్రభుత్వ ప్రకటన

కలకత్తా, జూలై ౩1:—జూన్ 25 వ తేదీరాత్రి హుస్సే యాసహిపమున జరిగినదానినిగూర్చి పత్రికలు ప్రకటించిన వానివిషయమై ఒక బెంగాలప్రభుత్వ ప్రకటన యిట్లు చెప్పుచున్నది:—

పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన విషయములు గోరంతాను జొరంతానుచేయుచు అసత్యములు కుప్పతిప్పులుగా నున్నవి. నిజ విషయములేమనగా— యాత్రికులు హుస్సే గూతు నమ్ముచుండగా బుల్లెట్ ప్రవాహ సహాయదీయు లడగించిరి. అంత యాత్రికులు నలుదిక్కులపరుగెత్తిరి. కొందరు దుర్మార్గులు ముగ్గురత్త్రీలను బలవంతముగలాగిరి. కాని యాత్రికులే వారిని స్వల్పకాలములో రక్షించగలిగిరి. స్థానిక మహమ్మదీయుల సహాయముచేత ఒక బుల్లెట్ గుఱును ఆరెట్టుచేయబడెను. పిల్లల నెత్తుకొనిపోయినట్లును బొమ్మి చేసినట్లును వానివిషయ నేరములు మోపబడెను.

చాలమందికి గాయములు తగిలిన పాల్నా కొట్లాటలలో 244 పెన్సిక్రింద మేజర్స్ టాసంగిన యుత్తరపును ధిక్కరించుటచేత ఒక హిందువును ఆరెట్టుచేయబడెను. మృత్యు లింకను మూయబడియే యుండెను. కాని సానికాధికారులు కొంతని నెల కొల్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

హిందీ-పత్రిక-ప్రదర్శనము

కాలిమా సత్యాగ్రహశ్రమము సీతానగరమున జరిగిన ఈ ప్రదర్శనమునకు దమపుత్ర ప్రముఖుల బండి ప్రదర్శనమున జయప్రదముగ జరుగుటకు దోడ్పడిన హిందీ పుస్తకరచయితలగు ఆంధ్రులకు ఇందుమూలకముగ వందనము లర్పింప బడుచున్నది.

పుస్తకములు ఆశ్రమమునందున్న దేశబంధు పుస్తకాల యమున కొసంగబడినవి.

పినపాటి వేంకట సుబ్బారావు,
కార్యదర్శి.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

గాతక నకలు లేక ప్రశ్న ప్రాయశ్చయము తలపవలెను. భవిష్యత్తును సరించిన 5 ప్రశ్నలకు గృ 1.0.0 ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తలములు ప్రాయశ్చయముగ 2-0-0 ని. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.

అంజనేయస్వామి తోటిమాలయము, తిరుత్తణి,
25౩౩ (చిత్తూరుజిల్లా)

కృష్ణా జిల్లా బోర్డు

బందరు తాలూకా బోర్డు

కృష్ణా జిల్లాలోని ఆరు తాలూకా బోర్డుల సీనియరులు క్లుప్తముగా చెప్పెదను. బందరు తాలూకా బోర్డులో బందరు దివి తాలూకాలు చేరియున్నవి. ఈబోర్డుకు ప్రజల ఎన్నికలు ఆగిపోయినవి. ముగ్గురే ఎఱ్ఱులు గలరు. అందులో మండలి రామస్వామిగారు రనుకాపునభట్టుని పెంపరీ ప్రెసిడెంటుగా వారము దినముల క్రిందట మీర్జాపురం రాజాగారు నామినేషను చేసినారు. బందరు దివి తాలూకాల ఓల్డర్లలో కొందరు కాపులు గలరు. వీరి వోట్లకు రాజాగారికి సంపాదించి ఇచ్చుటకు వీరు వాగ్దత్తుచేసి ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఇంతకు పై ఎక్కువ అర్హత రామస్వామిగారికి లేదు. ఇంగ్లీషు కాగితములు గుమాస్తా చదివి అర్హము చేపనలసిందే. బందరు తాలూకాబోర్డుకు ఒకరు హాజరైన మిటింబ జరుగవచ్చును. దివి తాలూకాలో కొండపల్లి బుచ్చయ్యగారు రనుకొక కమ్మరసీతును మీర్జాపురం రాజాగారు సంపాదించినారు. ఆయనకు మోటారుకార్డు గలవు. వాటి రైస్ ను మీర్జాపురం రాజాగారు నిరుడు ఆసి చేయించినారు. ఇప్పుడు బుచ్చయ్యగారికి నిడదవోలునుండి రోడ్డుమీద నడుపుకొనుటకై రైస్ ను ఇచ్చినారు మరియు బుచ్చయ్యగారి పినతల్లి కుమారునిపేర చినుమురైస్ వద్ద వంతెన మొదలగు కొన్ని కంట్రాక్టులు ఇచ్చినారు. బుచ్చయ్యగారు మీర్జాపురం రాజాగారి కుడి భుజమై దివి తాలూకాయంతయు వారి తో కలసి సంచారము చేసి వారికి ఓట్లనిచ్చుచు చెప్పుచున్నారు. మండలి రామస్వామిగారు ఆధ్యక్ష నియామకము బందరులోని కాపునాయకులగు కొన్నివర వెంకట్రామయ్యగారు మొదలగువారిని సంతృప్తికరమునో లేదో వారిని మీర్జాపురం రాజాగారికిని గల భేదాభిప్రాయము కుదురునో లేదో, వారు రాజాగారిపక్షమున పని చేయుదురో లేదో, ఇంతవరకును స్థిరపడలేదు. కాననభట్టునిన్నికలవరకును తాలూకాబోర్డులు రాజాగారినియమితులైన పెంపరీ ప్రెసిడెంటు చేతులలో నుండును.

కైకలూరు తాలూకా బోర్డు

ఈబోర్డుకు మీర్జాపురం రాజాగారి దయవలన ఆసలే ప్రజల ఎన్నికలు లేకుండ పోయినవి. పదిగ్రామములు కైకలూరు తాలూకానుండి ఏలూరు తాలూకాకు పోయినవి. అందువలన ప్రజలకు ఎన్నికలహక్కు చూపించేహక్కు పోయినదట. ప్రజల ఎన్నికలహక్కులు ఒక్క ఏడాదివరకును నిలిచిపోవలెనట. ఏడాది ఎందుకు? కాననభట్టునిన్నికలు నవంబరులో జరుగును. అంతవరకును నిలిచిన జాలను. ఎన్నికలహక్కులు ప్రజలకు పోగానే మిగిలినదేమి? మీర్జాపురం రాజాగారు వెంటనే ప్రవేశించి బోర్డునామినేషనుగొని వారిచిత్తప్రకారము ఓట్ల నిష్పించువారిని సంఖ్యలుగా నామినేషన్ చేయవచ్చును. ఇది రాజాగారు చేయుచున్న చమత్కారము. ఆ ప్రకారమే ఇంతవరకు ఒక్కరినే సంఖ్యలుగాను పెంపరీ ప్రెసిడెంటుగాను నామినేషనుచేసిరి. వీరెవరు? కాబ వెంకట్రామయ్యగారు. వీరు రాజాగారివల్ల సహాయముపొంది రాజాగారికి కుడిభుజమై రాజాగారికి ఓట్ల నిమిత్తము ప్రచారము చేయుచున్నారు. వీరికొక మోటారుకారుగూడ రాజాగారిచివ్వు ప్రజలలో అలజడి కలిగినది. సత్యసంఘములు ఒకటి బయలుదేరి ఈ మధ్య కొంతగందగోళముచేసినది. రాజాగారిమీదను వెంకట్రామయ్యగారిమీదను దావాలు దాఖలైనవి. విచారణలో నున్నది. కాని రాజాగారికి కావలసినది కాననభట్టు ఓట్లు. అందొక వ్యాజ్యము నిలువలో నుంటే చాలు. రాజాగారు చేసిన నియామకము కార్యక్రమము అనువిషయము తరువాత లేదు. కైకలూరు తాలూకాబోర్డు ప్రజలచేతులలోనుండి రాజాగారి చేతులలోనికి వచ్చినది. గుడిపాటి వెంకటాచలపతిగారు రను బ్రాహ్మణు లొకరు ఈవరకు వైస్ ప్రెసిడెంటుగా నుండిరి. వీరినిగూడ తిరిగి నామినేషన్ చేస్తామని రాజాగారు గట్టిగా వాగ్దానముచేసెదరు. అందుచేతనే వీరుగూడ రాజాగారికి ఓట్లనిమ్మని ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఇంక చాలామంది కైకలూరు తాలూకా ప్రముఖులకు నామినేషన్ల వాగ్దానములు వివిధగా జరిగినవి. కాన ఇంతవరకును తక్కినవా రెవరును రాజాగారివలలో చిక్కలేదు.

రాజాగారి వాగ్దానములు

ఎన్నికల ప్రచారము మొదలుపెట్టు నప్పటినుంచి యూరూర రాజాగారు చేస్తూవుట్టునంటి వాగ్దానములకు లేక్కలేదు. ఈమధ్య నివి తాలూకాలో ఎన్నో కొత్తబోర్డువేయినా

మని లేక్కలేకుండా ఎంతెవలు కట్టిస్తామని మూర్ఖులు పెట్టిస్తామని నామినేషన్లు చేయిస్తామని ప్రయత్నములు చేయుచున్నారని జిల్లాబోర్డునుండి వీరు వాగ్దత్తుచేసిన పనులన్నియు వీరు నిజముగా చేయుగలరా? లేక మామూలులు చేసి ఓట్లపట్టుము గడుపుకొనుటకు ఇవి ఎట్లులా? ఒక్కొక్క తాలూకాలో ఒక్కొక్క గ్రామానికి ఇన్నిన్ని వాగ్దానములు చేస్తున్నారే ఇవన్ని నెరవేర్చుటకు ఎన్ని లక్షలు కావలెనో? ఈవట్టు అంతా రాజాగారు ఎక్కడనుండి తెస్తారు? అవి ప్రజలు ఆశించిను కోలేరని కాబోలు వీరియూహ. నందిగామ తాలూకాకు కొన్ని లక్షలు పెట్టిరైలు రైల్వే ఒకటి కొన్ని లక్షలు ఖర్చుపెట్టి కిరసనదిమీద వంతెన కొన్ని లక్షలు ఖర్చుపెట్టి మునేటిమీద చైరనదిమీద వారేటిమీద ఇంకను చిల్లగనాగులమీద వంతెనలు వాగ్దత్తు చేయబడినవి. వీటిని చేయుటకు జిల్లాబోర్డును అమ్మిచేసిన సొమ్ము చాలదు. ఇంకను నందిగామ తాలూకాలో ప్రతిగ్రామమునకు రోడ్డు, పాతకాల, ఇన్ఫ్రావర్కును. జిల్లాలో తొమ్మిదితాలూకాలు, పన్నెండు వందల గ్రామములు గలవు. లేక్కవేసినవో ప్రజలు ఎరములు కోరుచుకు, రాజాగారు ఇచ్చుటకు కొన్నిలో బ్లూప్రయములు చాలవు. ఇంతకు రాజాగారు స్వంతసొమ్ములో నుండి ఏమైన ఇచ్చెదరా? జిల్లాబోర్డులో నుండి ఇచ్చియు ఇచ్చించెదరట. జిల్లాబోర్డు సొమ్ము ఎవరిది? ప్రజలసొమ్ము. కాన నభట్టునిన్నికలలో వోట్లు ఇన్వెంట్ పోయినను జిల్లాబోర్డులో సొమ్ము ఉన్నంతవరకు రాజాగారు సొమ్ము వీరి వేసేదెంటు అయినను ప్రజలకొరకు ఖర్చు పెట్టలేవు. అది వారిది. ప్రతిసంవత్సరము ఆదాయవ్యయపట్టిక బోర్డులో ప్యాసు కావలెను. గవర్నమెంటులో ఖాతపడవలెను. ఆ ప్రకారమే పనులుజరుగును. ఈవోట్లకు ఇచ్చుటకొరకై గ్రామగ్రామములలో ఈవాగ్దత్తుల చేలంచెర్చిని వచ్చిపెట్టి ప్రజలు సరిగా ప్రవర్తించెదరుగాక. ప్రజలు చూడవలసిన విషయము లేమనగా—

(1) రాజాగారు పనుగలరా?

(2) జమీందార్ల తమసొమ్ము వచ్చి రైతులసొమ్మునకు వీరు వచ్చుచున్నప్పుడు వీరికి ఓట్లనిచ్చుట రైతులకు తేమమా? జమీందార్ల రయితు సమస్యలు, కాననభట్టు తప్పక తరుమగా వచ్చునుగాదా. అప్పుడు వీరు రయితుల పక్షమున దృఢముగా నిలిచి మాట్లాడగలరా? ఓట్లెవరిచ్చెదరా?

(3) స్వరాజ్యపోరాటములో ఖడ్గరై న భరించుటకు జంకెడు వీరు ధైర్యముగా అధికార్ణభయము వదిలి ప్రజాపక్షమున నిలిచి ప్రభుత్వమును ధిక్కరించెదరా?

(4) వీరికి నిరంకుశత్వము ఇచ్చమా? లేక ప్రజాపక్షము ప్రజాపాలనము ఇచ్చమా? వీరి రాజకీ గూర్చిప్రాయము తెల్లీరి?

(5) ఇప్పుడు వోట్లకొరకు ప్రతిఇంటికి వచ్చుచున్నారా? ఎన్నికలైన తరువాత జమీందార్లయిట్టివీరి దగ్గరను ప్రజలకు తమ సంగతులు చెప్పుకొనుటకు తేలికగా లభించగలరా?

ఈప్రశ్నలే ప్రజలలో చిందుగొని రాజాగారికి కాననభట్టు ఓట్ల నిచ్చుటా లేదాయని నిర్ణయించుకొనవలెగాని జిల్లాబోర్డునుండి తమ కోరికలన్నియు నెరవేరని ప్రయపడి అందుకొరకు కాననభట్టు వీరికి ఓట్లనిచ్చుగాదను.

(కృష్ణా జిల్లా నివాసి.)

కలింగ

గంజాం జిల్లాలోని అన్ని ప్రాంతములనుండియును—

జిల్లామేజిస్ట్రేటు—స్థానిక పోలీసు సహాయకలు, మీ “కలింగ” పత్రిక నిలిచిపోయినదా యని ప్రశ్నించుచున్నాను. మా “కలింగ” పత్రిక గత 4 వారములనుండి వెలువడలేదు. నిజమే కాని పత్రిక నిలిచిపోలేదు. మామండ్రాయం గ్రామ పాఠశాలగా విరిగిపోయినది. విరిగిపోయిన భాగములు మరమ్మత్తునకు పంపియున్నాము. అవి వచ్చుసరి కింకను రెండువారములు పట్టును. సందేహము లేదు. ఈలోపల నే మారినముండ్రాయం గ్రామమును గూడ గొనుటకై ప్రయత్నించుచున్నాము. ఇవన్నియు సుగూడ ముగిసినవెంటనే యొకటిరెండువారములలో పత్రికను యధావిధిగా ప్రకటించుచున్నాను. స్థిరసంకల్పముతో, ద్వీగు జీక్యతోత్సాహముతో, ప్రపంచోద్ధ్యమముతో ప్రజాప్రభోధమును సాగించి, రాబోవు ఎన్నికలలోను, మాజిల్లాను ప్రత్యేకముగా, పెనుభూతమై యునుగొల్పియున్న ఆంధ్రోత్సాహము స్యా విషయమునందును పనిచేయుచున్నయును యీతగుణము నందే నాముండ్రాయం గ్రామ నిలిచిపోవుట నాయరన్వృప్తిగాని చేరుగాదు. చందాదారు లివిషయమును గమనింపవలెగాను.

రామానుజమూర్తి } న్యాయపతి నారాయణమూర్తి
బరంపురం (గంజాం) }
2-7-1928 } సంపాదకుడు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డబ్బా కి రూ
అమృతాంజనం డిపో, 7 తంబ

నూతనమైన శైలి!

సవినశక్తి!

కొత్తకల్పనలు

చక్కని సులభశైలితో మతాభిమానులకును సారస్వతాభిమానులకునుగూడ నింపైన కావ్యము.

— శ్రీ మతోద్ధారకుడు (బసవేశ్వరచరిత్ర) —

వలయువారు కృతి: రై: విద్యార్థి జి. తోగి సోమయాజి బి. ఏ. ఎల్. టి. హైస్కూలు, ఆదోని, ఆదిగాని
మేనేజరు ఆంధ్రపత్రికా ఆఫీసునకుగాని వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను.

రెల 0-12-0. పెద్ద ఆర్డరులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును.

బ్రిటిష్ సర్వేట్ ఆఫ్ అమ్మోనియా ఫెడరేషన్ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండుదేశములో స్థాపింపబడినది)

వశాత్తు:- షావాలెస్ అండ్ కంపెని, మదరాసు.

వ్యవసాయదారులకు

ఈ అత్యుత్తమమైన ఎరువును దయచేసి కొంచె ముపయోగించి చూడుడు.

ఈ ఎరువును వాడినవారికి అద్భుతముగా ఫంటలలో ఫలితము కనుపించియున్నది.

ఆచారవ్యవహారములకు విరుద్ధమైన యెట్టి పదార్థము గాని యిందు చేరియుండలేదు.

వరిపంటలు, చెఱుకు, ధాన్యము వగైరా అన్ని పంటలకు దీనిని వుపయోగింపవచ్చును.

ఇతర వివరములకు సమీక్షమున వ్యవసాయశాఖాధికారులకు (Agricultural Demon-
strator) గాని, క్రింద కనుపరిచిన ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ డిపోలలో మా ప్రతినిధులకు
గాని వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

డిపో

విలాసము

ప్రతినిధి

తెనాలి

ఆర్. బి. పోర్ట్.

శి. హెచ్. వి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం.

నెల్లూరు

శి. లక్ష్మీనరసింహం.

శి. పట్టాభిరామయ్య.

కడప

126, బడర్ ఖాన్ మసీదువీధి

యం. సర్వజ్ఞరావు.

హన్మేట్లు

హన్మేట్లు కో-ఆపరేటివ్ ట్రేడింగ్ యూనియన్, లిమిటెడ్

డి. వీరాసామి నాయుడు.

సామల్కోట

నెం 36, గోలిగారి వీధి

.....

అనకాపల్లి

.....

.....

ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ (Indo-Agri Ltd) డిపోలలో రొక్క అమ్మకపు ధర 80 పౌనుల
బస్తా 1-కి రూ 8-8-0.

SULPHATE OF AMMONIA

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిల్ ప్యాక్టరీ

తపాలావెట్టె రై, మదరాసు.

1964